

Tid: Klockan 09:25-16:15

Plats: Styrelserummet - Köksvägen 11, Umeå

Ordförande

Rickard Carstedt (S)

Ledamöter

Åsa Ågren Wikström (M), 1:e vice ordförande

Lennart Gustavsson (V), 2:e vice ordförande

Malin Malm (S)

Lars Lilja (S)

Marita Fransson (S)

Anton Bergström Nord (M)

Lilian Nilsson (V)

Lars Forsgren (SD)

Carina Sundbom (C)

Veronica Kerr (KD)

Per Boström (KD)

Lasse Brännström (MP)

Ersättare

Nina Björby (S)

Billy Moström (S)

Pia Sjöberg (S)

Anna Vestermark (S)

Anna Frej (S)

Alireza Mosahafi (M)

Stefan Anundi (M)

Jamshed Molki (V)

Jimmy Frohm (SD)

Robert Axebro (C)

Hans-Peter Carlson (L)

Övriga

1. Program m.m.

Sammanfattning

Under denna punkt hittar ni övergripande information om program/tidsplan, eventuella kompletteringar, presentationer, blankett för arvoden och annat som kan vara viktigt att ha kännedom om.

Förhinder

Om du ej kan närvara är det viktigt att du kallar in din ersättare.

Meddela gärna ditt frånvaro och vem som blir din ersättare till

Nina Olofsdotter via e-post: nina.olofsdotter@regionvasterbotten.se eller tfn

073-039 28 06 för att underlätta vid uppropet.

Program/tidsplan

Tid	Ämne	Föredragande
09:25 (5 min)	Sammanträdet öppnande och formalia	Ordföranden
Bolagsdialoger		
09:30 (20 min)	Bolagsdialog Norrlandsoperan AB	Malin Malm, ordf Marie-Louise Rönmark, vice ordf Erik Mikael Karlsson, VD
09:55 (20 min)	Bolagsdialog Skogs- och samemuseet i Lycksele AB	Kerstin Olla Grahn, ordf Stig-Lennart Karlsson, vice ordf Eva Lundström, VD
10:20 (20 min)	Bolagsdialog Västerbottens museum AB	Anders Lidström, ordf Harriet Hedlund, vice ordf Ulrica Grubbström, VD
10:45 (20 min)	Bolagsdialog Skellefteå museum AB	Roger Marklund, ordf Lars-Eric Lidman, vice ordf Carola Fallgren, VD
11:05 (20 min)	Bolagsdialog Västerbottensteatern AB	Martin Hedqvist, ordf Challa Gustavsson, VD
11:30 (20)	Dialog med fullmäktigeberedningen Samverkan och Regional utveckling	Ordföranden

		Sammanträdesdatum	
Regionala utvecklingsnämnden		2023-09-28	
Ajournering			
<i>Lunch 11:50-12:45</i>			
Föredragningar av kollektivtrafikärenden			
12:45 (15 min)	Taxejustering från och med 2024-01-01	<i>Karolina Filipsson, strateg kollektivtrafik</i>	
13:00 (10 min)	Innehåll i yttrandet över Tågstrategi 2040	<i>Karolina Filipsson, strateg kollektivtrafik</i>	
Föredragningar av övriga ärenden			
13:10 (15 min)	Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2023	<i>Katrine Andersson, verksamhetsutvecklare</i> <i>Ulrica Qvist Vallmark, förvaltningskontroller/enhetschef</i>	
13:25 (10 min)	Yttrande över revisionsrapporten - Granskning av regionala utvecklingsnämnden år 2022	<i>Rachel Nygren, stabschef</i>	
13:35 (5 min)	Projektärende: Stärkt kapacitet för kommersiell service i Västerbotten	<i>Nils Enwald, chef företags och projektutveckling</i>	
13:40 (5 min)	Initiativärende från Centerpartiet - Ökad självförsörjningsgrad på fossilfria bränslen i Västerbotten	<i>Nils Enwald, chef företags och projektutveckling</i>	
Ajournering			
<i>Bensträckare 5 min</i>			
Föredragningar forts.			
13:50 (10 min)	Fastställande av Region Västerbottens kulturplan 2024-2027	<i>Joakim Sandberg, regionkulturchef</i>	
14:00 (10 min)	Överenskommelsen om Folkbildning Västerbotten 2023-2025	<i>Joakim Sandberg, regionkulturchef</i>	
14:10 (10 min)	Yttrande över Remiss av kommissionens förslag till	<i>Maud Eriksson, strateg infrastruktur</i>	

Regionala utvecklingsnämnden	Förordning om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet i det gemensamma europeiska järnvägsområdet Sammanträdesdatum 2023-09-28	
14:20 (20 min)	Information om jämställdhetsintegrerade beslut	<i>Sara Pejok, strateg jämställdhet</i>
14:40 (5 min)	Nivåklassificering av regionens bolag	<i>Frida Hald, strateg</i>
14:45 (10 min)	Genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2023	<i>Anders Byström, t.f regional utvecklingsdirektör</i>
14:55 (5 min)	Information från regionala utvecklingsförvaltningen	<i>Anders Byström, t.f regional utvecklingsdirektör</i>
Ajournering		
	<i>Bensträckare 10 min</i>	
	<i>Partigruppmöten 30 min</i>	
Beslutsrunda		
15:40 (30 min)	<i>Beslut enligt ärendelista</i>	
Sammanträdet avslutas ca kl. 16:10		

Aktuella kompletteringar

Här uppges vilka kompletteringar som gjorts efter att kallelsen är utskickad. Observera att informationen här endast listar ärenden där en komplettering har gjorts.

- Ärende 18: *Bakgrund samt kommunernas inspel är bilagda (2023-09-22)*
- Ärende 32: *ärendet kompletterat med underlag (2023-09-22)*

Presentationer

Här läggs presentationer från föredragande. Presentationerna läggs upp eftersom de inkommit (före mötet, under mötet och efter mötet).

- inga aktuell presentationer

Beslutsunderlag

- Kallelse_föredragningslista Regionala utvecklingsnämnden 2023-09-28

2. Mötets öppnande och upprop

3. Val av justerare

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden har att utse justerare som tillsammans jämte ordförande ska justera sammanträdetets protokollet. Justering sker genom digital signering tisdagen den 3 oktober 2023.

4. Fastställande av föredragningslistan

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden har att fastställa föredragningslistan.

5. Anmälan av jäv

6. Anmälan av initiativärenden RUN 2-2023

Sammanfattning

Ledamöter och ersättare som tjänstgör i en nämnd eller styrelsen har rätt att väcka ärenden, så kallad initiativrätt. Den 2 december 2021 beslutade regionala utvecklingsnämnden att anta en rutin för anmälan av initiativärenden till nämnden.

Ett initiativärende kan lämnas in före eller under ett sammanträde och ska vara skriftligt. Oavsett när initiativärenden lämnas in måste tjänstgörande ledamot lyfta ärendet på sammanträdet under detta ärende, det räcker inte enbart med att lämna in det skriftligt före sammanträdet.

Nämnden har att besluta om anmälda ärenden och dess fortsatta hantering. Initiativärenden som överlämnas för beredning ska behandlas av nämndens beredande utskott inom 6 månader från det att initiativet anmälts.

Följande initiativärenden har anmälts till sammanträdet:

- Inga initiativärenden är anmälda före sammanträdet.

7. Informationer/föredragningar RUN 1-2023

Sammanfattning

Föredragningar, muntliga, av ärenden vid nämndens sammanträde hålls enligt nedanstående lista:

- Bolagsdialog Norrlandsoperan AB
- Bolagsdialog Skogs- och samemuseet i Lycksele AB
- Bolagsdialog Västerbottens museum AB
- Bolagsdialog Skellefteå museum AB
- Bolagsdialog Västerbottensteatern AB
- Dialog med fullmäktigeberedningen Samverkan och Regional utveckling
- Taxejustering från och med 2024-01-01
- Innehåll i yttrandet över Tågstrategi 2040
- Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2023
- Yttrande över revisionsrapporten - Granskning av regionala utvecklingsnämnden år 2022
- Projektärende: Stärkt kapacitet för kommersiell service i Västerbotten
- Initiativärende från Centerpartiet - Ökad självförsörjningsgrad på fossilfria bränslen i Västerbotten

- Fastställande av Region Västerbottens kulturplan 2024-2027
- Överenskommelsen om Folkbildning Västerbotten 2023-2025
- Yttrande över Remiss av kommissionens förslag till förordning om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet i det gemensamma europeiska järnvägsområdet
- Information om jämställdhetsintegrerade beslut
- Nivåklassificering av regionens bolag
- Genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2023
- Information från regionala utvecklingsförvaltningen

Förslag till beslut

Informationen noteras.

8. **Bolagsdialog Norrlandsoperan AB** RUN 463-2023

Frida Hald

Sammanfattning

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över bolagens verksamhet, så kallad uppsiktspflicht.

I enlighet med det reviderade reglementet för regionala utvecklingsnämnden, ska nämnden bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens övergripande samt förstärkta uppsiktspflicht över bolag.

Regionala utvecklingsnämnden har i uppdrag av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för de bolag som har en verksamhet som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Uppdraget innefattar att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget, övervaka att målen för verksamheten uppnås samt att ha en fortlöpande uppsikt av bolagens verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

Dialogen utgår ifrån ägardirektiven och omfattar dialog om uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker, uppföljning av granskningsrapporter och åtgärder som vidtagits till följd av granskningsrapporter under det gångna året samt frågor av större vikt. Inför årets dialog har bolaget även ombetts inkomma med en beskrivning av bolagets förutsättningar på kort och lång sikt, framgångar och utmaningar.

Skriftlig dokumentation har begärts in underlag för dialogen. I missiv

Underlag inför bolagsdialog 2023, redovisas vilka dokument som inkommit inför bolagsdialogen, samt en kortfattad sammanfattning.

Bolaget fattar beslut om internkontrollplan fredagen den 22 september och biläggs detta ärende så fort underlagen inkommit till regionen.

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog.

De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Frida Halds tjänsteskrivelse 2023-09-19
- Missiv bolagsdialog Norrlandsoperan 2023
- Norrlandsoperan - Underlag för bolagsdialog 2023. Bolagets förutsättningar på kort och lång sikt
- Bolagsrapportering, Delårsrapport per augusti 2023, Norrlandsoperan AB
- Årsredovisning Norrlandsoperan 2022 inkl. revisionsberättelse
- Granskningsrapport år 2022 Norrlandsoperan AB
- Protokollsutdrag, Beslut gällande kommunala befogenheterna
- Verksamhetsplan 2023 Norrlandsoperan, reviderad 220923
- §101 RUN AU Bolagsdialog med Norrlandsoperan AB

9. Bolagsdialog Skogs- och samemuseet i Lycksele AB 2023 RUN 464-2023

Frida Hald

Sammanfattning

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över bolagens verksamhet, så kallad uppsiktspflicht. I enlighet med det reviderade reglementet för regionala utvecklingsnämnden, ska nämnden bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens övergripande samt förstärkta uppsiktspflicht över bolag.

Regionala utvecklingsnämnden har i uppdrag av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för de bolag som har en verksamhet som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Uppdraget innefattar att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget, övervaka att målen för verksamheten uppnås samt att ha en fortlöpande uppsikt av bolagens verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

Dialogen utgår ifrån ägardirektiven och omfattar dialog om uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker, uppföljning av granskningsrapporter och åtgärder som vidtagits till följd av granskningsrapporter under det gångna året samt frågor av större vikt. Inför årets dialog har bolaget även ombetts inkomma med en beskrivning av bolagets förutsättningar på kort och lång sikt, framgångar och utmaningar.

Skriftlig dokumentation har begärts in som underlag för dialogen. I missiv Underlag inför bolagsdialog 2023, redovisas vilka dokument som inkommit inför bolagsdialogen, samt en kortfattad sammanfattning

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog.

De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Frida Halds tjänsteskrivelse 2023-09-19
- Missiv bolagsdialog Skogs- och samemuseet 2023
- Underlag för bolagsdialog 2023
- Bolagsrapportering, Delårsrapport per 2023-08-31, Skogs- och samemuseet i Lycksele AB
- §102 RUN AU Bolagsdialog med Skogs- och samemuseet i Lycksele AB

RUN 465-2023

Sammanfattning

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över bolagens verksamhet, så kallad uppsiktsplikt. I enlighet med det reviderade reglementet för regionala utvecklingsnämnden, ska nämnden bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens övergripande samt förstärkta uppsiktsplikt över bolag.

Regionala utvecklingsnämnden har i uppdrag av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för de bolag som har en verksamhet som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Uppdraget innefattar att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget, övervaka att målen för verksamheten uppnås samt att ha en fortlöpande uppsikt av bolagens verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

Dialogen utgår ifrån ägardirektiven och omfattar dialog om uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker, uppföljning av granskningsrapporter och åtgärder som vidtagits till följd av granskningsrapporter under det gångna året samt frågor av större vikt. Inför årets dialog har bolaget även ombetts inkomma med en beskrivning av bolagets förutsättningar på kort och lång sikt, framgångar och utmaningar.

Skriftlig dokumentation har begärts in som underlag för dialogen. I missiv Underlag inför bolagsdialog 2023, redovisas vilka dokument som inkommit inför bolagsdialogen, samt en kortfattad sammanfattning

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog.

De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Frida Halds tjänsteskrivelse 2023-09-19
- Missiv bolagsdialog Västerbottens Museum 2023
- Bolagets förutsättningar på kort och lång sikt, inför bolagsdialog 2023

- Internkontrollplan 2023
- Bolagsrapportering, Delårsrapport per augusti 2023, Västerbottens museum AB
- §103 RUN AU Bolagsdialog med Västerbottens museum AB

11. Bolagsdialog Skellefteå museum 2023
RUN 466-2023

Frida Hald

Sammanfattning

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över bolagens verksamhet, så kallad uppsiktspflicht. I enlighet med det reviderade reglementet för regionala utvecklingsnämnden, ska nämnden bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens övergripande samt förstärkta uppsiktspflicht över bolag.

Regionala utvecklingsnämnden har i uppdrag av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för de bolag som har en verksamhet som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Uppdraget innefattar att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget, övervaka att målen för verksamheten uppnås samt att ha en fortlöpande uppsikt av bolagens verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

Dialogen utgår ifrån ägardirektiven och omfattar dialog om uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker, uppföljning av granskningsrapporter och åtgärder som vidtagits till följd av granskningsrapporter under det gångna året samt frågor av större vikt. Inför årets dialog har bolaget även ombetts inkomma med en beskrivning av bolagets förutsättningar på kort och lång sikt, framgångar och utmaningar.

Skriftlig dokumentation har begärts in som underlag för dialogen. I missiv Underlag inför bolagsdialog 2023, redovisas vilka dokument som inkommit inför bolagsdialogen, samt en kortfattad sammanfattning

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog.

De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Frida Halds tjänsteskrivelse 2023-09-19
- Missiv bolagsdialog Skellefteå Museum 2023
- Skellefteå Museums förutsättningar på kort och lång sikt. Underlag inför bolagsdialog 2023
- Årsredovisning för Skellefteå museum 2022, inklusive revisionsberättelse
- Granskningsrapport och granskningsredogörelse för 2022, Skellefteå Museum
- Verksamhetsplan och internkontrollplan år 2023 Skellefteå museum
- Bolagsrapportering, Delårsrapport per augusti 2023, Skellefteå museum AB inkl. bilagor
- Bolagsrapportering delårsrapport per augusti 2023-08-31, VD-kommentar, Skellefteå museum AB
- §104 RUN AU Bolagsdialog med Skellefteå museum AB

12. Bolagsdialog Västerbottensteatern 2023
RUN 219-2023

Frida Hald

Sammanfattning

Regionstyrelsen ansvarar för att ha uppsikt över bolagens verksamhet, så kallad uppsiktspflicht. I enlighet med det reviderade reglementet för regionala utvecklingsnämnden, ska nämnden bistå regionstyrelsen i ärendeberedningen av styrelsens övergripande samt förstärkta uppsiktspflicht över bolag.

Regionala utvecklingsnämnden har i uppdrag av regionfullmäktige att utöva ägarrollen för de bolag som har en verksamhet som faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Uppdraget innefattar att följa upp om bolagen bedriver sin verksamhet i enlighet med uppdraget, övervaka att målen för verksamheten uppnås samt att ha en fortlöpande uppsikt av bolagens verksamhet och ekonomi. Den interna kontrollen följs upp för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att det finns system och rutiner och att de fungerar på avsett vis.

Dialogen utgår ifrån ägardirektiven och omfattar dialog om uppfyllelse av uppdrag och mål, visioner och utmaningar, väsentliga risker, uppföljning av granskningsrapporter och åtgärder som vidtagits till följd av granskningsrapporter under det gångna året samt frågor av större vikt. Inför årets dialog har bolaget även ombetts inkomma med en beskrivning av bolagets förutsättningar på kort och lång sikt, framgångar och utmaningar.

Skriftlig dokumentation har begärts in som underlag för dialogen. I missiv Underlag inför bolagsdialog 2023, redovisas vilka dokument som inkommit inför bolagsdialogen, samt en kortfattad sammanfattning

Förslag till beslut

Regionala utvecklingsnämnden tackar för informationen och genomförd dialog.

De verksamhetsmässiga samt ekonomiska framgångar och utmaningar som redovisats överlämnas tillsammans med den information som framkommit i samband med genomförd bolagsdialog till regionstyrelsen. Samtliga inlämnade handlingar till regionstyrelsen som underlag i löpande uppsikt samt inför kommande budgetprocess.

Expedieras till

Regionstyrelsen

Beslutsunderlag

- Frida Halds tjänsteskrivelse 2023-09-19
- Missiv bolagsdialog Västerbottenteatern 2023
- Årsredovisning Västerbottenteatern AB
- Bolagsrapportering, Delårsrapport per augusti 2023, Västerbottenteatern AB
- Bolagsstyrningsrapport Västerbottenteatern AB 2022
- §105 RUN AU Bolagsdialog med Västerbottenteatern AB 2023

13. Dialogmöte med fullmäktigeberedningen Samverkan och regional utveckling RUN 105-2023

Sammanfattning

Dialogmöte med fullmäktigeberedningen Samverkan och regional utveckling som är inbjudna till regionala utvecklingsnämndens sammanträde.

Förslag till beslut

Nämnden tackar fullmäktigeberedningen Samverkan och regional utveckling för dialogen.

14. Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2025-2027

Karolina Filipsson

RUN 476-2023

Sammanfattning

Enligt Lag om kollektivtrafik (2010:1065) som trädde i kraft 1 januari 2012 ska det i varje län/region finnas en regional kollektivtrafikmyndighet. I Västerbotten är Kollektivtrafikmyndigheten sedan 2019 inrättad på Region Västerbotten. Region Västerbotten äger Länstrafiken i Västerbotten AB och dess delägda dotterbolag Bussgods i Norr AB. Region Västerbotten är även delägare i Norrtåg AB liksom Samtrafiken AB samt AB Transitio.

En kostnads- och ansvarsfördelningsmodell för Länstrafiken utformades 2005, den så kallade Västerbottensmodellen, som reglerade förhållandet mellan finansörerna av kollektivtrafiken. I och med övergången till den nya lagstiftningen och de förändringar som skett avseende Länstrafikbolagets funktion i planeringsfrågor så har Region Västerbottens roll att planera den trafik som regionen avser att finansiera tydliggjorts. Förändringen innebär ökat politiskt ansvar för och inflytande över trafiken för regionens del.

Regionbildningen 2019 innebar att den regionala kollektivtrafikmyndigheten placerades hos Region Västerbotten i ett första skede som en övergångslösning men från 2020 som den långsiktiga lösningen genom att en delskatteväxling av de så kallade gemensamma kostnaderna till Region Västerbotten genomfördes. Under 2020 var Västerbottensmodellen föremål för utvärdering. Länets kommuner och Region Västerbotten fattade då beslut om att Västerbottensmodellen 2021 framgent gäller för ansvarsfördelning och finansiering av den allmänna kollektivtrafiken i Västerbotten.

Enligt Västerbottensmodellen 2021 har Region Västerbotten ansvarar för linjetrafik med buss och tåg och viss anropsstyrd trafik med huvudsaklig trafikuppgift mellan kommuncentra samt sjukresor. Respektive kommun ansvarade för linjer och anropsstyrd trafik med huvudsaklig trafikuppgift inom kommunen samt färdtjänst, riksfärdtjänst, kommunala resor och skolskjutsar. Region Västerbotten finansierar utöver beställd trafik även de så kallade gemensamma kostnaderna som omfattar kundtjänst, administration, marknadsföring och IT-system. Från och med 2021 så innehåller budget från Länstrafiken även kostnaderna för den gemensamma beställningscentralen för serviceresor. Kommunerna har kostnadsansvar för den trafik som respektive finansör beställer.

Från och med 2008 innehåller regionens trafikbeställning förutom regional busstrafik och viss anropsstyrd trafik även regional tågtrafik. Tågtrafiken administreras av Norrtåg AB, som bildades av trafikhuvudmännen i de fyra nordligaste länen för att samordna tågtrafiken i länen och genomföra ambitionerna i Norrtågsförsöket.

Planeringsförutsättningarna tillförsäkrar regionfullmäktige inflytande över

utformningen av den kollektivtrafik som Region Västerbotten finansierar. Planeringsförutsättningarna innehåller regionens trafikpolitiska prioriteringar och mål samt en ekonomisk prognos för buss- och tågtrafiken, samt den gemensamma beställningscentralen under perioden som planeringsförutsättningarna avser. Prognos för tågtrafiken baseras på fastställd budget för Norrtåg AB för beställd trafik från mitten av december 2023 till mitten av december 2024, inklusive stationsavgifter hänförliga till tågtrafiken. Prognos för busstrafiken baseras på fastställd budget för Länstrafiken i Västerbotten AB för beställd busstrafik från mitten av december 2023 till mitten av december 2024. Budget för Länstrafiken i Västerbotten innehåller även kostnaderna för IT-system, administration, marknadsföring, kundtjänst och beställningscentralen.

Planeringsförutsättningarna ska ligga till grund för Region Västerbottens kollektivtrafikplan för perioden 2025 – 2027. Kollektivtrafikplanen innehåller beställning av buss- och tågtrafik samt i viss begränsad anropsstyrd trafik. Kollektivtrafikplanen innehållande trafikbeställning utgör grund för budget för trafikåret 2025 från Norrtåg och Länstrafiken. Region Västerbottens anslag för kollektivtrafik bör baseras på bolagens budget för kollektivtrafiken samt beställningscentralen då dessa speglar den beställning som Region Västerbotten som finansiär sänder till Länstrafiken och Norrtåg.

Kollektivtrafikplanen bereds i Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott och fastställs av Regionala utvecklingsnämnden som även är Regional Kollektivtrafikmyndighet i Västerbotten.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden/regionstyrelsen/regionfullmäktige:

Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2025-2027 antas.

Expedieras till

Regionstyrelsen/Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- §107 RUN AU Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2025-2027
- Karolina Filipssons tjänsteskrivelse 2023-09-05
- Planeringsförutsättningar för kollektivtrafiken 2025 - 2027

Sammanfattning

Regionfullmäktige har fastställt en modell för den årliga justeringen av kollektivtrafiktaxan. Modellen utgår från de index som påverkar kollektivtrafikavtalens kostnader. Vid beräkningar enligt denna modell så indikerar den att det inför 2024-01-01 inte skulle ske någon höjning av taxan. Utifrån den utmaning som finns för kostnadstäckningsgraden i kollektivtrafiken och då budget för busstrafiken omfattar en höjning av taxan om 5 %, så föreslås att den av fullmäktige fastställda modellen frångås och att beslut om att höja regiontrafikens taxa med 5 % genomförs.

Utifrån den modell som används för att i kunna simulera effekter i resandet så bedöms en höjning i nivå med förslaget inte innebära kraftigt negativa effekter. En viss påverkan på resandet kan dock antas ske. Utifrån inflationsnivån kan dock en höjning om 5 % ses som rimlig.

Norrlandsresan är en gemensam taxa mellan de fyra norrlandslänen för att möjliggöra resor över länsgränserna. Det är önskvärt att förändringar av norrlandsresans taxa och taxan för regiontrafiken inom Västerbotten följs åt. I samband med att Västerbotten genomförde en ytterligare justering av regiontrafiktaxan inom länet så genomfördes ingen justering av taxan. Dock bör en justering göras nu i samband med att ytterligare en justering föreslås för regiontrafiktaxan inom länet.

Justering av Norrlandsresans taxa föreslås till 5 % från och med 2024-01-01. Eftersom Norrlandsresan är en gemensam produkt med övriga norrlandslän så behöver samtliga län fatta likalydande beslut avseende justering av taxan. Om övriga län ej fattar likalydande beslut så sker ej någon justering av Norrlandsresans taxa.

I samband med att det nya biljett- och betalssystemet införs kan inte längre flera personer resa på en rabattbiljett. Länstrafiken föreslår att en tillsammansrabatt ska införas när man reser två eller fler personer och att en rabatt motsvarande dagens rabattkort. Rabatten ska gälla för grundpriset på samtliga ålderskategorier vid förköpta enkelbiljetter för resor inom Västerbotten (ej Skellefteå tätortstrafik).

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden/regionstyrelsen/regionfullmäktige:

Regiontrafikens taxa höjs med 5 % från och med 2024-01-01.

Norrlandsresans taxa höjs med 5 % från och med 2024-01-01 om likalydande beslut fattas av övriga tre län inom Norrlandsresesamarbetet.

En tillsammansrabatt införs från och med 2024-01-01 som omfattar en rabatt på grundpriset för aktuell sträcka på samtliga ålderskategorier vid förköpta

enkelbiljetter för resor inom Västerbotten (ej Skellefteå tätort) då minst två individer löser biljett tillsammans.

Expedieras till

Regionstyrelsen/Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- §108 RUN AU Justering av regiontrafiktaxan, Norrlandsresetaxan samt införande av tillsammansrabatt från och med 2024-01-01
- Karolina Filipssons tjänsteskrivelse 2023-09-05
- Förslag till beslut införande av tillsammansrabatt
- Skrivelse från Umeå kommunföretag 2023-09-20

16. Beslut om allmän trafikplikt för regiontrafik inom Norsjö och Sorsele kommun

Karolina Filipsson

RUN 478-2023

Sammanfattning

Region Västerbotten är regional kollektivtrafikmyndighet (RKM) enligt lagen om regional kollektivtrafik (SFS 2010:1065). Enligt lagstiftningen ska beslut om trafikplikt senast fattas innan tilldelningsbeslut tas inför nya trafikavtal. Beslutet ska ses som ett verkställighetsbeslut av intentionerna i det regionala trafikförsörjningsprogrammet. Kollektivtrafikmyndigheten i Västerbotten tar genom att besluta om allmän trafikplikt på sig ett ansvar gentemot Västerbottens invånare att tillhandahålla den beslutade trafiken genom upphandling.

Ny avtalsperiod ska inledas 2025-01-01 för allmän kollektivtrafik avseende linjetrafik på följande linjer:

- Linje 242 Norsjö - Risliden
- Linje 243 Tjärnliden - Norsjö
- Linje 244 Norsjö – Gumboda/Kusfors
- Linje 245 Malå - Norsjö
- Linje 246 Kvarnåsen - Norsjö

- Linje 25 Sorsele - Arvidsjaur
- Linje 331 Sorsele – Blattnicksele - Staggräsk
- Linje 333 Skansnäs – Flakaudden - Sorsele
- Linje 334 Fjällsjönäs – Övre Saxnäs - Sorsele
- Linje 335 Aha - Sorsele
- Linje 336 Högbränna – Nordsjö - Sorsele
- Linje 338 Nedre Lomfors – Blattnicksele - Sorsele

- Linje 339 Tväråträsk - Sorsele
- Linje 341 Ammarnäs - Sorsele
- Linje 342 Ammarnäs - Nabbnäs

Ingen anmälan om att bedriva kommersiell kollektivtrafik, som omfattar berörd trafik, har inkommit till Kollektivtrafikmyndigheten. Behov av regional kollektivtrafik samt mål för trafikens utveckling finns beskrivna i det Regionala trafikförsörjningsprogrammet för Västerbottens län 2020 – 2025. Trafiken ovan är betydelsefull för regionens trafikförsörjning och för måluppfyllelsen. Kollektivtrafikmyndigheten fattar med stöd i det regionala trafikförsörjningsprogrammet för Västerbottens län 2020 – 2025, beslut om allmän trafikplikt för trafiken.

Den regionala kollektivtrafiken har betydelse för den regionala utvecklingen. Kollektivtrafik och hållbart resande är en viktig del av klimat- och miljöarbetet. Mål, delmål och indikatorer i trafikförsörjningsprogrammet är Region Västerbottens samlade politiska bedömning där bland annat kollektivtrafikens betydelse, nuläge, intryck från samråd och dialoger, utmaningar och möjligheter har vägts in.

Målen i trafikförsörjningsprogrammet är:

- Kollektivtrafikens marknadsandel av det motoriserade resandet är 20 % år 2030. Delmål för 2025 är 25%.
- Andelen fordonskilometer som sker med förnybart drivmedel i upphandlad kollektivtrafik uppgår till 100 % år 2030. Delmål för 2025 är 75 %.
- Tillgången till kollektivtrafik mellan länets kommuncentrum och till och från strategiska knutpunkter i norra Sverige är bibehållen eller utvecklad år 2030 jämfört med 2022.
- Den regionala kollektivtrafiken är tillgänglig för de flesta personer med funktionsnedsättningar år 2030.
- Kollektivtrafikens prissättning gör den attraktiv och tillgänglig för olika grupper.

Trafikförsörjningsprogrammets strategier behöver genomsyra arbetet för att uppnå målen.

Strategierna är:

- Resenärsperspektivet som ledstjärna
- Ökad samverkan för resenärernas helhetsupplevelse
- Skapa och frigöra resurser till utveckling

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Allmän trafikplikt (SFS 2010:1065, 3 kap, 1 §) ska gälla och att beslutet innefattar möjlighet att vid behov löpande kunna göra anpassningar i utbud

och utformning under avtalstiden för nedanstående trafik:

- Linje 242 Norsjö - Risleden
- Linje 243 Tjärnliden - Norsjö
- Linje 244 Norsjö – Gumboda/Kusfors
- Linje 245 Malå - Norsjö
- Linje 246 Kvarnåsen - Norsjö
- Linje 25 Sorsele - Arvidsjaur
- Linje 331 Sorsele – Blattnicksele - Staggträsk
- Linje 333 Skansnäs – Flakaudden - Sorsele
- Linje 334 Fjällsjönäs – Övre Saxnäs - Sorsele
- Linje 335 Aha - Sorsele
- Linje 336 Högbränna – Nordsjö - Sorsele
- Linje 338 Nedre Lomfors – Blattnicksele - Sorsele
- Linje 339 Tväråträsk - Sorsele
- Linje 341 Ammarnäs - Sorsele
- Linje 342 Ammarnäs - Nabbnäs

Expedieras till

Länstrafiken i Västerbotten AB
Karolina Filipsson, strateg

Beslutsunderlag

- §109 RUN AU Beslut om allmän trafikplikt för regiontrafik inom Norsjö och Sorsele kommun
- Karolina Filipssons tjänsteskrivelse 2023-09-05
- Bilaga 1 Kartmaterial som illustrerar trafik som omfattas av trafikpliktsbeslutet
- Bilaga 2 Regional trafikförsörjningsprogram för Västerbottens län 2020-2025

17. Yttrande över Motion nr 15-2022 - Reklam inom kollektivtrafiken RUN 151-2023

Sammanfattning

Sverigedemokraterna anmälde en motion vid fullmäktigesammanträdet den 21 februari 2023 gällande Reklam inom kollektivtrafiken.

Pandemin har påverkat resandet och intäkterna i kollektivtrafiken. Resandet börjar återhämtas åtminstone i delar av trafiken, medan förändrat sätt att arbeta och genomföra möten har inneburit att framför allt längre pendling minskat i omfattning och att fler möten sker digitalt.

Kriget i Ukraina såväl som den allmänna ekonomiska utvecklingen i samhället har inneburit ökade kostnader för kollektivtrafiken.

Kollektivtrafiken är en viktig del av samhällsservicen och innebär positiva effekter för såväl människors tillgänglighet till utbildning, skola, vård och arbete samt möjlighet att resa hållbart.

Motionen föreslår att regionfullmäktige ska besluta om att utreda möjligheten att införa reklam inom kollektivtrafik som ett led i att möta de ökade kostnaderna för kollektivtrafiken.

Reklam finns sedan länge redan i kollektivtrafiken i såväl Umeå tätortstrafik som Skellefteå tätortstrafik. Länstrafiken har även undersökt med sin medialeverantör om det exempelvis skulle vara möjligt att införa reklam i Holmsundstrafiken eller trafiken mellan Umeå – Vännäs för att därigenom få reklamintäkter. Det har dock varit ett svalt intresse för reklam i denna trafik, som ändå bedöms vara av en sådan omfattning och nå så stora kundgrupper så att den skulle vara intressant.

Utifrån att reklam redan finns i kollektivtrafiken och genom att aktiviteter för att utöka reklamen redan sker, så bedöms det inte finnas behov av att tillskapa en utredning i enlighet med motionen.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden/regionstyrelsen/regionfullmäktige:

Motionen anses besvarad.

Expedieras till

Regionstyrelsen/Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- §110 RUN AU Yttrande över Motion nr 15-2022 - Reklam inom kollektivtrafiken
- Yttrande Motion nr 15-2022 Reklam inom kollektivtrafiken
- Motion nr 15-2022 från Petter Nilsson, Linda Strandberg, Katrin Larsson, Jimmy Frohm, Lars Forsgren, Mikael Jonsson (SD), Reklam inom kollektivtrafiken

Region Västerbotten har fått Tågstrategi 2040 på remiss från Norrtåg AB. Norrtåg önskar få ett antal frågor besvarade i yttrandet, men lämnar i övrigt utrymme för att även inkomma med övriga synpunkter.

Under våren 2023 har Primärkommunala delegationen, Samrådet för samverkan inom regional utveckling samt Kommunchefsforum fått ta del av Tågstrategi 2040. Information om remissförfarandet har lämnats i dessa forum. I augusti inbjöds kommunerna att inkomma med inspel till Region Västerbottens arbete med att utarbeta ett yttrande från Region Västerbotten. Inkomna inspel redovisas till regionala utvecklingsnämnden och på vilket sätt de avses hanteras i förhållande till förslag till yttrande.

Övergripande innehåll i Region Västerbottens yttrande är att tågstrategi 2040

- skulle vunnit på att tydligare utformas som ett visionsdokument.
- på ett tydligare sätt borde innehålla tankar kring hur den regionala tågtrafiken kan samverka med kommersiell trafik inom områdena taxi- och trafiksamverkan utöver den vaga skrivningen om att samverkan kan bli aktuellt om tillfälle uppstår.
- skapar en tydlighet genom att peka ut ett basutbud som grund för trafiken inom Norrtåg och att tågtrafik bör finnas där det finns ett underlag som motiverar tågtrafik.
- i sin vision uttrycker att hela resan ska kunna göras på en och samma biljett är en positiv utveckling och som efterfrågas av Region Västerbotten och att målsättningen då behöver inkludera både regional tåg, regional busstrafik som tätortstrafik.

I tågstrategi 2040 finns skrivningar om att ett tydligt val måste göras mellan buss och tåg. Region Västerbotten vänder sig emot detta och anser att finansierarna av kollektivtrafiken bör anses kunna göra relevanta avvägningar kring såväl buss som tågtrafik utan att det finns ett utvalda stycken antingen eller förhållande mellan buss och tåg. Samtidigt så är det positivt att tågstrategin pekar på att det är viktigt att det finns ett resandeunderlag som motiverar tågtrafik och att trafikutbudet behöver vara tillräckligt attraktivt med en frekvens om timmestrafik för att attrahera pendlare.

I strategin står att de fyra regionerna 2024 behöver fatta beslut om i vilken nivå trafiken i respektive stråk ska utvecklas i början av 2030-talet eftersom fordonen för denna trafik måste beställas under 2024. För att sådana beslut ska kunna fattas behöver tydligare ekonomiska underlag kopplat till hur ett utvecklat basutbud som även omfattar trafikering av Norrbottenbanan Umeå – Skellefteå påverkar de olika länen rent ekonomiskt. Den ekonomiska modell som idag används för att fördela kostnader och intäkter i trafiken bör tydliggöras i förhållande till ett utvecklat basutbud. Kommer kostnader och intäkter fördelas utifrån dagens modell för det som i tågstrategi 2040 beskrivs som basutbud?

I remissmissivet finns fem frågeställningar. Region Västerbottens inriktning i besvarande av dessa är:

1. Region Västerbotten delar Norrtågs bild av att helheten är viktig, att basutbudet är den prioriterade frågan och basutbudet bör utvecklas mot timmestrafik när ekonomiska förutsättningarna finns.
2. Region Västerbotten delar Norrtågs övergripande bedömning av utvecklingen av orsstruktur, arbetsmarknad och områden för större arbetspendling.
3. Persontågstrafiken har mycket stor betydelse för att på ett hållbart sätt bidra till den regionala utvecklingen. Tågtrafiken kan bidra till utvecklingen genom att utveckla pendlingen inom länet såväl som till/från länet.
4. I Västerbotten håller processen med att utforma nytt trafikförsörjningsprogram på att starta med mål att nytt trafikförsörjningsprogram ska antas under hösten 2024. Dagens trafikförsörjningsprogram är utformat utifrån de förutsättningar som fanns för kollektivtrafiken inför antagande av programmet och avser perioden fram till 2025 med mål mot 2030. Dagens trafikförsörjningsprogram kan därmed inte sägas hänga ihop med tågstrategin. På samma sätt så sträcker sig exempelvis den regionala utvecklingsstrategin fram till 2030.
5. De utpekade sträckorna i basutbudet utgör de sträckor där Västerbotten ser att potential till pendling finns. Förhållandet mellan buss och tåg kommer alltid att vara en fråga som kollektivtrafikmyndigheten och den som finansierar trafik efter en sträcka kommer att värdera vid vart och ett tillfälle.

Region Västerbotten vill även lyfta fram att det öst-västliga stråket efter Tvärbanan Umeå – Storuman är ett stråk som kan få en viktig betydelse utifrån det förändrade säkerhetspolitiska läget. Infrastruktursatsningar och en eventuell fast förbindelse mellan Umeå och Vasa skulle på sikt kunna förändra betydelsen och förutsättningarna för trafikering längs detta stråk.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Informationen noteras. Regional utvecklingsförvaltningen fortsätter framtagandet av yttrandet.

Expedieras till

Karolina Filipsson, strateg

Beslutsunderlag

- §112 RUN AU Innehåll i yttrande över tågstrategi 2040
- Karolina Filipssons tjänsteskrivelse 2023-09-05
- Remiss - Tågstrategi 2040

- Bakgrund till förslag till position från Region Västerbottens avseende trafikutbud samt kommunernas inspel till Region Västerbot
- Svar från Bjurholm kommun, Inspel till Region Västerbottens yttrande över Norrtågs Tågstrategi 2040
- Inspel från Lycksele kommun till Region Västerbottens yttrande över remiss Tågstrategi 2040
- Inspel från Robertsfors kommun till Region Västerbottens yttrande över remiss Tågstrategi 2040
- Yttrande från Sorsele kommun, Remiss – Norrtåg AB:s förslag till Tågstrategi 2024
- Inspel från Storumans kommun till Region Västerbottens yttrande över remiss Tågstrategi 2040
- Yttrande från Umeå kommun. Remiss - Tågstrategi 2040
- Remissvar från Vindelns kommun gällande Tågstrategi 2040
- Remissvar från Vännäs kommun till Region Västerbotten angående Tågstrategi 2040

19. Information från Kollektivtrafikmyndigheten 2023
RUN 156-2023

Karolina Filipsson

Sammanfattning

Vid behov så delges här information som arbetsutskottet och regionala utvecklingsnämnden kan ha intresse av att känna till. Till arbetsutskottet och regionala utvecklingsnämndens i september bifogas skriftlig rapport.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Informationen noteras.

Beslutsunderlag

- §113 RUN AU Information från Kollektivtrafikmyndigheten 2023
- Rapport från kollektivtrafikmyndigheten till RUN 28 september 2023

20. Rapport från Norrtåg AB
RUN 65-2023

Sammanfattning

Norrtåg AB lämnar skriftlig rapport till arbetsutskottet och regionala utvecklingsnämnden.

I rapporten informeras om sommaren 2023, upprustning av fordon, statistik över resande, punktligheten, regulariteten med mera. Den ekonomiska rapporten är klar i samband med tertialrapporten enligt separat tidsplan till regionen och saknas därför i denna redovisning.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Informationen noteras.

Beslutsunderlag

- §114 RUN AU Rapport från Norrtåg AB
- Rapport Norrtåg sep 2023

21. Rapport från Länstrafiken i Västerbotten AB RUN 66-2023

Sammanfattning

Länstrafiken i Västerbotten AB lämnar skriftlig rapport till regionala utvecklingsnämnden och dess arbetsutskott. I rapporten informeras om resultat för perioden januari till juni 2023, årsprognos, statistik över resandet, upphandlingar med mera.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Informationen noteras.

Beslutsunderlag

- §115 RUN AU Rapport från Länstrafiken i Västerbotten AB
- Rapport Länstrafiken sep 2023

22. Regionala utvecklingsnämndens delårsrapport per augusti 2023 RUN 281-2023

Katrine Andersson/Ulrica
Qvist Vallmark

Sammanfattning

Delårsrapport per augusti är regionala utvecklingsnämndens andra uppföljningsrapport för året. I rapporten lämnas en redogörelse för väsentliga

händelser och skeenden som haft påverkan på regionala utvecklingsnämndens ansvarsområden under årets åtta första månader.

En uppföljning görs av de indikatorer och uppdrag som beslutats av nämnden och där återrapportering ska lämnas vid denna tidpunkt. En helhetsbedömning ligger till grund för prognos om måluppfyllelse vid årets slut. I rapporten lämnas även en redogörelse för två regionfullmäktigeuppdrag som beslutats i regionplan och som även finns i nämndplan för regionala utvecklingsnämnden.

Vid denna tidpunkt lämnas prognos om att 16 av regionala utvecklingsnämndens 21 delmål är helt uppfyllda vid årets slut, 3 delvis uppfyllda, 2 delmål bedöms ej uppfyllda.

Under rubrik Väsentliga personalförhållanden redovisas antal anställda, samt sjukfrånvaroutveckling. Här beskrivs även arbetsmiljö och befarad oro över förutsättningar som bedöms kunna ha negativ inverkan på arbetsmiljö.

Under rubrik Driftredovisning, presenteras ekonomiskt resultat för perioden, ekonomisk analys samt prognos för året vid tidpunkt för rapporteringen. Efter årets åtta första månader prognosticeras ett underskott för regionala utvecklingsnämnden till minus 15,6 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen förklaras av underskott inom kollektivtrafikverksamheten på - 24,5 Mkr. Inom nämndens övriga verksamhet uppvisas positiva budgetavvikelser på totalt 8,9 Mkr. Efter den andra delårsuppföljningen för året uppvisar kollektivtrafikverksamheten ett underskott på 24,5 miljoner kronor. Kollektivtrafikbolagen har senaste året haft en hög kostnadsutveckling på grund av främst ökade trafikkostnader.

I bilaga redovisas uppföljning av de hel- och delägda bolag vars verksamhet faller inom regionala utvecklingsnämndens ansvarsområde. Inkomna VD-kommentarer redovisas även i sin helhet som bilagor.

Ingen uppföljning av regionala utvecklingsnämndens tillsynsplan lämnas vid denna tidpunkt.

Behov att vidta åtgärder

Vid tidpunkt för den första delårsrapportens upprättande, så prognosticerades underskott för året som helhet motsvarande 51 miljoner kronor. Vid tidpunkt för den andra delårsrapportens upprättande prognosticeras underskott för året som helhet mot budget motsvarande 41 miljoner kronor.

Regionala utvecklingsnämnden avser fortsatt följa de åtgärder som redovisats i anslutning till delmål 8.1, 8.2 samt 8.3 om restriktivitet vad gäller resor. Då behov av stöd och samverkan för regional utveckling är i en väldigt kritisk period sett till den samhällsomställning som norra Sverige står inför, är det dock avgörande att de åtgärder som vidtas inte är för kortsiktiga i effekt

sett i relation till den nytta som åtgärden skulle medföra i ett längre perspektiv.

Översyn av uppdrag genomförs inom ramen för det fullmäktigeuppdrag som riktats till samtliga nämnder om kartläggning av tjänster och funktioner som kan optimeras, arbetsuppgifter som kan effektiviseras och delar där ambitionen kan sänkas alternativt pausas. Förslag om åtgärder till följd av denna kartläggning har överlämnats från regionala utvecklingsförvaltningen, regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott behandlade förslaget i juni månad. Ärendet bordlades därefter, men kommer att behandlas i regionala utvecklingsnämndens sammanträde i september månad.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Regionala utvecklingsnämnden fastställer delårsrapport per augusti 2023

Nämnden överlämnar delårsrapport per augusti 2023 till regionfullmäktige, och vill i samband med detta uppmärksamma regionfullmäktige om befarat underskott mot budget år 2023.

Regionala utvecklingsnämnden avser fortsatt följa de åtgärder som redovisats i anslutning till delmål 8.1, 8.2 samt 8.3 om restriktivitet vad gäller resor.

Översyn av uppdrag genomförs redan inom ramen för det fullmäktigeuppdrag som riktats till samtliga nämnder om kartläggning av tjänster och funktioner som kan optimeras, arbetsuppgifter som kan effektiviseras och delar där ambitionen kan sänkas alternativt pausas. Förslag om åtgärder till följd av denna kartläggning kommer att behandlas av regionala utvecklingsnämnden i september månad.

Regionala utvecklingsnämnden uppdrar till regionala utvecklingsdirektören att ta fram förslag till skrivelse till regionfullmäktige om att nämnden inte kommer klara budget vid årets slut. I skrivelsen bör det framgå vidtagna åtgärder, planerade åtgärder och möjliga åtgärder. Skrivelsen bör om möjligt belysa konsekvenserna av dessa. Sådant förslag till skrivelse ska överlämnas till regionala utvecklingsnämnden senast oktober månad att ta ställning till.

Expedieras till

Regionstyrelsen/regionfullmäktige
Ekonomistaben
Katrine Andersson, verksamhetsutvecklare

Beslutsunderlag

- Katrine Anderssons tjänsteskrivelse 2023-09-21

- FÖRSLAG Delårsrapport per augusti 2023 regionala utvecklingsnämnden
- Bolag - väsentliga händelser, DÅ 2, 2023-09-15
- AC-Net Externservice AB Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- AC-Net Internservice AB Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- Almi Företagspartner Nord AB Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- Bussgods i Norr AB Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- Norrbotniabanan AB Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- Norrlandsoperan AB Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- Norrtåg AB Bolagsrapportering 230831 Västerbotten
- Skellefteå museum Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- Skogs och samemuseet AB signerad Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- Västerbottens museum AB Bolagsrapportering RV delårsrapport per augusti 2023
- Västerbottensteatern Bolagsrapportering RV Delårsrapport 2023-08-31
- §116 RUN AU Delårsrapport per augusti 2023 regionala utvecklingsnämnden
- Katrine Anderssons tjänsteskrivelse 2023-09-01

23. Kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling 2024 Mona-Lisa Fjellström
RUN 474-2023

Sammanfattning

Överenskommelsen om samverkan för regional utveckling 2023-2026 finansieras gemensamt av kommunerna och regionen. Kommunerna och regionen ansvarar för att finansiera administration och tjänstepersoner kopplade till förtroendepersonsorganisationen, beredningsfunktioner samt samordning av samverkansområden.

Det regionala utvecklingsarbetet finansierar regionen genom den regionala utvecklingsnämndens budget. Kommunerna förstärker arbetet genom en grundfinansiering. Utgångspunkten för uppräknings under kommande år är SKR:s årliga ekonomirapport i maj för kommunerna och dess prognos för kommunernas kostnadsökning.

Administrationn av samverkansstrukturen ligger i första hand hos regionala utvecklingsförvaltningen inom Region Västerbotten. Kommunerna och

regionen deltar aktivt på politisk nivå samt tjänstepersonsnivå, och bidrar med finansiering till den gemensamma strukturen.

Utöver detta finansieras nätverk, plattformar, projekt med mera genom särskilda avtal eller i gemensamma projekt mellan regionen och kommunerna. Utgångspunkten för finansiering av nya samverkansavtal är att kostnadsfördelningen baseras på befolkningsstorlek, men kan anpassas efter behov. Samverkan finansieras alltså i tre former:

- 1) Grundfinansiering för samverkan inom regionalt utvecklingsarbete
- 2) Särskilda samverkansavtal
- 3) Gemensamma projekt med extern medfinansiering

Genom gemensamma planeringsprocesser och dialoger inom förtroendepersons- och tjänstepersonsplattformar, som möjliggörs via överenskommelsen, styr kommunerna och Region Västerbotten användningen och prioriteringen av de gemensamma resurserna. Processen med att ta fram kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling sker genom en årlig dialog inom samverkansorganisationen med ambition att beslut om kommande års anslag fattas av regionala utvecklingsnämnden innan sommaruppehållet.

På grund av rådande omständigheter har ärendet om kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling 2024 skjutits fram till hösten. Regionfullmäktige har 2023 gett regionala utvecklingsnämnden ett riktade uppdrag att kartlägga tjänster, funktioner som kan optimeras, arbetsuppgifter som kan effektiviseras och delar där ambitionen kan sänkas, alternativt pausas. Nämnden har därför fattat beslut om kostnadsminskning på 8 miljoner kronor. Under våren har det förts dialog mellan Region Västerbotten och kommunerna om på vilket sätt kostnadsminskningarna ska genomföras utan att påverka regional utveckling, vilken kommunerna är med och finansierar genom anslaget.

Processen fram till beslut ser nu ut som följande:

Primärkommunala delegationens arbetsutskott 23 augusti

Primärkommunala delegationen 1 september

Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott 13 september

Samrådet 14 september

Regionala utvecklingsnämnden 28 september

Tidigare var det LPI (exkl läkemedel) som utgjorde grunden för dialogen, men denna övergavs i samförstånd och Sveriges Kommuner och Regioners ekonomirapport har utgjort underlag för våra dialoger under den förra mandatperioden. Utgångspunkten för arbetet med uppräkningsav

kommunernas anslag för 2024 är Sveriges Kommuner och Regioners ekonomirapport 16 maj 2023. Inför 2023 föreslogs en uppräkningsfaktor av anslaget för kommunerna med 1,1 %. Denna uppräkningsfaktor har även gällt för 2020-2022. Som underlag till den föreslagna uppräkningsfaktorn använder vi SKR:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV). PKV är avsett att användas för kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Den senaste uppdateringen av PKV gjordes den 27 april 2023 där prisindex för 2024 är 3,9 %.

Regionala utvecklingsförvaltningen lämnar ärendet utan förslag till beslut men för att synliggöra vad en uppräkningsfaktor på 3,9 % skulle innebära bifogas en tabell.

Prisindex kommunal verksamhet

PKV

	2022	2023	2024	2025	2026
Arbetskraftskostnad*	2,7	7,5	4,4	-0,2	2,6
vikt arbetskraftskostnad	69,6%	68,1%	68,6%	68,9%	68,4%
Övrig förbrukning**	9,0	4,7	2,8	2,6	2,7
vikt övrig förbrukning	30,4%	31,9%	31,4%	31,1%	31,6%
Prisindex kommunal verksamhet	4,6	6,6	3,9	0,7	2,6

* Lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50 % KPIF, konsumentprisindex med fast ränta för 2023 och framåt

Hög inflation, ökade pensionskostnader och stigande räntekostnader bidrar till historiskt lågt resultat. Många kommuner och nästan alla regioner förväntas redovisa underskott 2024. SKR räknar med stora underskott 2024, trots kommunernas och regionernas arbete med effektiviseringar, besparingar och eventuella skattehöjningar. Resultaten bedöms återhämtas först under 2025-2026. Samtidigt ökar de långsiktiga behoven av välfärd och bristen på arbetskraft växer i och med den åldrande befolkningen. Kompetensförsörjningen fortsätter att vara en stor utmaning.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår Regionala utvecklingsnämnden besluta om en uppräkningsfaktor på 3,9 % i enlighet med prisindex för kommunal verksamhet.

Expedieras till

Kommuner/kommunchefer i Västerbottens län
Jonas Lundström, verksamhetschef
Mona-Lisa Fjellström, samordnare

Petter Lundberg, enhetschef
Ulrika Qvist Vallmark, förvaltningskontroller/enhetschef

Beslutsunderlag

- §117 RUN AU Kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling 2024
- §62 PKD Kommunernas anslag för samverkan inom regional utveckling 2024
- Mona-Lisa Fjellströms tjänsteskrivelse
- Avgifter kommunerna 2023 och 2024 beräknat på 3,9%
- Sveriges kommuner och regioners ekonomirapport maj 2023
- SKR Prisindex kommunal verksamhet 2023-04-27

24. Yttrande över grundläggande granskning Regionala utvecklingsnämnden 2022
RUN 255-2023

Rachel Nygren

Sammanfattning

Region Västerbottens revisorer har genomfört en grundläggande granskning av regionala utvecklingsnämnden för året 2022. Revisorerna finner det positivt att nämnden under året har bedrivit ett arbete för att stärka sin styrning och kontroll utifrån 2021 års granskning, och bedömer att detta arbete bör utvecklas ytterligare. Positivt är vidare att nämnden har vidtagit åtgärder för att rätta till brister i hanteringen av kontokort. Den samlade bedömningen är dock att nämndens styrning och kontroll behöver förbättras. Granskningen visar att nämndens målstyrning och uppföljning av verksamhetsmål behöver utvecklas, att nämndens kontroll över beslut behöver stärkas, samt att felaktiga arvoden betalats ut för år 2022.

Följande rekommendationer har lämnats till regionala utvecklingsnämnden:

- Utveckla nämndens målstyrning och uppföljning av verksamhetsmålen.
- Stärk nämndens kontroll över beslut.
- Utred om felaktigt utbetalda arvoden för år 2021 och 2022 ska betalas tillbaka till regionen.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Yttrande över grundläggande granskning av regionala utvecklingsnämnden år 2022 fastställs.

Yttrandet överlämnas till regionfullmäktige och revisionen.

Expedieras till

Regionfullmäktige
Regionstyrelsen
Region Västerbottens revisorer

Beslutsunderlag

- §118 RUN AU Yttrande över grundläggande granskning Regionala utvecklingsnämnden 2022
- Linn Nilssons tjänsteskrivelse 2023-09-04
- Yttrande över granskning av regionala utvecklingsnämnden 2022
- PM Deltagande och arvodering av ledamöter vid regionala utvecklingsnämnden, slutlig version 2300911
- Grundläggande granskning 7/2022 Regionala utvecklingsnämnden år 2022

25. **Svar på revisionsrapporten Felaktig utbetalning av arvoden i regionala utvecklingsnämnden** Nina Olofsdotter
RUN 471-2021

Sammanfattning

Regionens revisorer inkom med granskningsrapporten Felaktig utbetalning av arvoden i regionala utvecklingsnämnden i december 2021.

Regionala utvecklingsnämnden har svarat på granskningsrapporten men på grund av missförstånd så gav nämnden enbart svaret i annat ärende med delvis samma frågeställningar. Vilket inneburit att detta ärende formellt inte avslutats. Revisorerna efterfrågar dock ett formellt svar på rapporten, vilket framgår i granskningsrapport Grundläggande granskning av Regionala utvecklingsnämnden 2022.

Regionala utvecklingsnämndens svar i frågorna återfinns i följande beslut:

- Regionala utvecklingsnämndens beslut den 17 mars 2022 § 46 (dnr RUN 449-2021)
- Regionala utvecklingsnämndens behandling den 28 september 2023 (dnr RUN 255-2023)

Regionala utvecklingsnämnden har vidtagit åtgärder för att säkerställa att nämnden inte betalar ut arvoden på ett felaktigt sätt framöver.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Granskningsrapporten anses besvarad genom yttranden i ovannämnda ärenden.

Expedieras till

Regionens revisorer
Anders Byström, tf regional utvecklingsdirektör

Beslutsunderlag

- §119 RUN AU Svar på revisionsrapporten Felaktig utbetalning av arvoden i regionala utvecklingsnämnden
- Nina Olofsdotters tjänsteskrivelse 2023-09-05
- Felaktig utbetalning av arvoden i regionala utvecklingsnämnden

26. Projektärende - Stärkt kapacitet för kommersiell service i Västerbotten
RUN 496-2023

Nils Enwald

Sammanfattning

Projekt för att stärka regionens kapacitet att ta fram och arbeta med regionalt serviceprogram och stöd till kommersiell service (i kommersiell service ingår service med: dagligvaror, drivmedel, apoteks-, betalnings- och posttjänster). Projektet syftar till att förbättra tillgängligheten till kommersiell service i framförallt servicegleasa områden. Projektet som ska genomföras med beaktande av dimensionerna ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet ska bidra till det övergripande målet att människor och företag ska kunna bo och verka i alla delar av länet.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Region Västerbotten beviljas 1 000 000 kr, dock högst 33,33 % av godkända kostnader uppgående till 3 000 000 kr för projektet *Stärkt kapacitet för kommersiell service i Västerbotten* för projektperioden 2023-08-01 - 2026-05-31. Beslutet har fattats med stöd av förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken och i förekommande fall förordning (2015:210) om statligt stöd för att regionalt främja små och medelstora företag. Medel disponeras ur anslaget 1:1.

Region Västerbotten beviljar stöd av följande skäl:

Projektet uppfyller kraven fastställda i Region Västerbottens *Agenda för hållbar finansiering* och bidrar i hög till prioritetshöjande aspekterna *Sammanhållen region* och *Hållbar regional tillväxt*.

Expedieras till

Nils Enwald, chef företags och projektutveckling

Beslutsunderlag

- §120 RUN AU Projektärende - Stärkt kapacitet för kommersiell service i Västerbotten
- PM_Stärkt kapacitet för kommersiell service i Västerbotten

27. **Initiativärende: Ökad självförsörjningsgrad på fossilfria bränslen i Västerbotten**
RUN 245-2023

Nils Enwald

Sammanfattning

Centerpartiet har lämnat ett initiativärende till regionala utvecklingsnämnden vid sammanträdet den 5 april rörande ökad självförsörjningsgrad på fossilfria bränslen i Västerbotten. Centerpartiet förslår:

1) Regionala utvecklingsnämnden prioriterar projektmedel till forskning och vidareförädling av naturresurser och teknikutveckling för fossilfria fordonsbränslen

2) Regionala utvecklingsnämnden arbetar för ökad kännedom om möjligheter till projektbidrag för forskning och vidareförädling av naturresurser och teknikutveckling för fossilfria fordonsbränslen

Förslag 1: Prioritering av projektmedel till forskning och vidareförädling av naturresurser och teknikutveckling för fossilfria fordonsbränslen

Som regionalt utvecklingsansvarig beslutar Region Västerbotten om användning av statliga regionala tillväxtmedel, anslag 1:1. Beslut om stöd till projekt som är i linje med Region Västerbottens Agenda för hållbar regional finansiering, den regionala utvecklingsstrategin samt andra sakområdesstrategier, tas av regionala utvecklingsnämnden.

Med utgångspunkt i ovan angiven reglering av projektfinansiering finns redan idag en styrning och möjlighet för nämnden att prioritera projekt inom forskning och vidareförädling av naturresurser och teknikutveckling för fossilfria fordonsbränslen, förutsatt att ansökningarna uppfyller de krav och prioritetshöjande aspekter som ställs på projektfinansiering. Kraven och prioritetshöjandeaspekter fastställs i Agenda för hållbar regional finansiering och kan härledas till förordning (2003:596) om bidrag för projektverksamhet inom den regionala tillväxtpolitiken samt den regionala utvecklingsstrategin.

Några exempel på projekt med koppling till forskning och vidareförädling av naturresurser och teknikutveckling för fossilfria fordonsbränslen som Region Västerbotten finansierar idag är: RISE Processums Innovationsplattform Bioraffinaderi: Accelererad kommersialisering och BioFuel Region BRF AB:s Boost Nordic Biogas, mfl.

Med detta anses initiativärendets förslag 1 vara besvarad.

Förslag 2: Regionala utvecklingsnämnden arbetar för ökad kännedom om möjligheter till projektbidrag för forskning och vidareförädling av naturresurser och teknikutveckling för fossilfria fordonsbränslen

Regionala utvecklingsnämnden sprider kunskap om och möjligheterna till projektfinansiering kontinuerligt och utvecklar arbetet med informationsspridning löpande, både självständigt och i samverkan med exempelvis EU-programmen. Det finns relativt få aktörer som vi känner till som har en ambition och kapacitet att driva de efterfrågade projekten i länet. De för Regionala utvecklingsnämnden kända aktörerna bör ha en god kännedom om regional projektfinansiering och Region Västerbotten fortsätter att arbeta med spridning av information om hållbar regional projektfinansiering. För att fler ska kunna och vilja driva projekt med fokus på forskning och vidareförädling av naturresurser och teknikutveckling för fossilfria fordonsbränslen gör Region Västerbotten även andra insatser.

Region Västerbotten arbetar med att förbättra förutsättningar för produktion av biobränslen. Kontinuerligt påverkansarbete drivs genom Europaforum Norra Sverige tillsammans med de fyra nordligaste länen. Ett stort antal konferenser och positionspapper samt påverkansinsatser har genomförts och genomförs för närvarande. Region Västerbotten har även besvarat ett stort antal remisser som rör biobränslen (den senaste i maj 2023). Region Västerbottens huvudbudskap i remissvaret är att vi motsätter oss EU-kommissionens ensidiga inriktning på elektrifiering. Region Västerbotten framhåller behovet av diversifiering och teknikneutralitet, där biobränslen även i fortsättningen kommer att ha en plats. Regionala utvecklingsförvaltningen har med övriga svenska regioner bildat ett nätverk för bioekonomisk utveckling. Nätverket har i maj 2023 träffat Regeringskansliet för att påverka arbetet med den nationella bioekonomistategin som nu är under framtagande.

Med detta anses initiativärendets förslag 2 vara besvarad.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Initiativärendet anses besvarad och ärendet avslutas utan ytterligare åtgärder.

Expedieras till

Carina Sundbom (C)
Riikka Engman, strateg med särskilt ansvar för projektprocessen

Beslutsunderlag

- §121 RUN AU Initiativärende: Ökad självförsörjningsgrad på fossilfria bränslen i Västerbotten
- Riikka Engmans tjänsteskrivelse 2023-08-29
- Initiativärende från Carina Sundbom (C), Ökad självförsörjningsgrad på fossilfria bränslen i Västerbotten

28. **Beslut om extra sammanträdesdag** RUN 327-2022

Nina Olofsdotter

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämndens beslut om regionala projektmedel behöver tas senast 7 november. Detta utifrån att Tillväxtverket behöver veta vilka projekt som medfinansieras av regionerna innan de skickar ut sina beslutsunderlag till Strukturfondspartnerskapet för Övre Norrland inför beslut om EU-projekten den 8 december.

Inget av regionala utvecklingsnämndens sammanträdesdatum passar för beslut om projektmedel varvid ett extra au föreslås den 7 november för beredning av projektärendena. Samma dag kommer Samråd för samverkan inom regional utveckling att sammanträda för att samråda i projektärendena. Besluten fastställs sedan genom ordförandebeslut samma dag.

Föreslaget datum är avstämt med presidiet.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Inget extra formellt sammanträde för arbetsutskottet behövs då utskottet ändå inte har beslutsrätt. Arbetsutskottets ledamöterna kan i stället samråda kring underlagen som ett stöd till ordföranden innan ordförandebeslut/delegationsbeslut fattas i projektärendena.

Beslutsunderlag

- §122 RUN AU Beslut om extra sammanträdesdag
- Nina Olofsdotters tjänsteskrivelse 2023-09-06

29. Yttrande över Motion nr 12-2023: Inför nya och transparenta riktlinjer för länets studieförbund
RUN 197-2023

Sammanfattning

Moderaterna anmälde en motion vid fullmäktigesammanträdet den 25 april 2023 gällande att Införa nya och transparenta riktlinjer för länets studieförbund.

En god kontroll och uppföljning är en viktig aspekt när det gäller utbetalning av bidrag till ideella organisationer. Region Västerbotten antog under 2022 nya regler för sina stöd till ideella föreningar som bygger på° att föreningar är transparenta med sin verksamhet. Regionen ska beredas möjlighet att granska dem samt att begära in kontrolluppgifter.

Riktlinjen specificerar att organisationer som får medel ska "respektera demokratiska idéer, inklusive principerna om jämställdhet och förbud mot diskriminering". Organisationerna ska även ha en rad formella krav med bland annat en revisionsberättelse utan anmärkningar samt att regionen "har rätt att ta del av räkenskaper och andra uppgifter som krävs för att ha kontroll av bidragsgrundande uppgifter och att bidrag används för avsett ändamål".

Den fördjupade granskningen av statsbidragen till studieförbunden kommer under 2023 att förändras och förstärkas med en ny granskningsmodell som förvaltas av organisationen med myndighetsansvar, Folkbildningsrådet. Intentionerna bakom förändringen är att komma till rätta med de påvisade problem som Folkbildningens aktörer haft och som uppmärksammats av Riksrevision och Statskontoret. Att upprätta en parallell granskningsstruktur på° regional nivå° för samma ändamål och syfte är en betydande investering i ytterligare personal och kompetens.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden/regionstyrelsen/ regionfullmäktige:

Motionen avslås.

Expedieras till

Regionstyrelsen/Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- §123 RUN AU Yttrande över Motion nr 12-2023: Inför nya och transparenta riktlinjer för länets studieförbund
- §45 KB Yttrande över Motion nr 12-2023 Inför nya och transparenta riktlinjer för länets studieförbund
- Svar motion nr 12-2023 - Länets studieförbund
- Motion nr 12-2023 från Anton Bergström Nord (M) Inför nya och transparenta riktlinjer för länets studieförbund

30. Regional kulturplan för Västerbottens län 2024-2027
RUN 179-2022

Joakim Sandberg

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden svarar, på uppdrag av regionfullmäktige, för framtagande av regional kulturplan i samverkan med länets kommuner, civilsamhälle och kulturskapare. Den regionala kulturplanen för perioden 2024 – 2027 har utarbetats i enlighet med fastställda direktiv och tidplan (Regionala utvecklingsnämnden 2022-05-25 § 119) och tagits fram;

- i samverkan med länets kommuner, civilsamhälle och kulturskapare
- i samråd med företrädare för nationella minoriteter och urfolket samer
- genom att i dialoger och skrivinstruktioner till berörda verksamheter särskilt lyfta barn och ungas rätt till kultur

Kulturplanen är ett styrdokument för regional kulturutveckling i Västerbottens län de kommande fyra åren. Planen är både ett planeringsverktyg och ett underlag i dialogen om de statliga anslagen till de regionala kulturverksamheterna som inryms i kultursamverkansmodellen. Kulturplanen beskriver:

- Den regionala kulturens administrativa organisation, beslutsstruktur och ansvarsfördelning.
- Kulturpolitiska mål och insatsområden för den regionala kulturverksamheten och
- utvecklingsinsatser inom de kulturområden som kultursamverkansmodellen omfattar.
- Hur Region Västerbotten och de regionala kulturverksamheterna med statliga medel inom kultursamverkansmodellen avser att främja och bidra till de nationella kulturpolitiska målen genomförande.
- Hur samverkan och samråd kring kulturplanen genomförts.
- Hur Region Västerbotten avser att följa upp kulturplanen.

I planen föreslås tre **ställningstaganden** som ska vara utgångspunkt för Region Västerbottens kulturpolitiska arbete:

- Kulturens egenvärde och den konstnärliga friheten
- Konstens och kulturens betydelse för demokratin
- Konsten och kulturens roll i det hållbara samhället

Planen inrymmer **fem regionala kulturpolitiska mål**. Målen har formulerats mot bakgrund av den nationella kulturpolitiken samt utifrån de regionala

behov och utmaningar som framkommit i samband med planens framtagande:

1. Kulturen spelar en avgörande roll för samhället och regional utveckling
2. Barn och unga har möjlighet till eget skapande och god tillgång till kultur
3. Kulturarv och kulturmiljöer är levande
4. Goda villkor för professionella kulturskapare ger ett utbud av hög kvalitet
5. Den kulturella infrastrukturen är tillgänglig och jämlik

Insatsområdena under respektive mål beskriver särskilt angelägna insatser som bidrar till kulturutveckling i Västerbottens län. Samtliga verksamheter som får stöd genom kultursamverkansmodellen beslutar själva om utvecklingsinsatser för planperioden inom de kulturområde där de bedriver verksamhet. Utvecklingsinsatserna utgör en del av insatsområdena.

Kulturplanen handlar om att skapa kapacitet för att uppfylla målen. Kapaciteten skapas genom att aktörer i samverkan, eller enskilt, genomför aktiviteter inom ett eller flera insatsområden eller verkar för utveckling inom ett eller flera kulturområden. I genomförandet av planen är Region Västerbotten och de regionala verksamheterna beroende av professionellt verksamma kulturskapare, kommunalt engagemang, ett livaktigt civilsamhälle, en stark folkbildning och folkrörelse och en interregional samverkan som positionerar Norra Sverige.

Remissperioden sträckte sig mellan den 10 april till den 15 juni. Vid remissperiodens slut hade 42 formella remissvar inkommit, se bilaga.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden/regionstyrelsen/
regionfullmäktige:

Upprättat förslag till Region Västerbottens kulturplan 2024–2027 fastställs.

Expedieras till

Regionstyrelsen/Regionfullmäktige

Beslutsunderlag

- §124 RUN AU Regional kulturplan för Västerbottens län 2024-2027
- §43 KB Region Västerbottens kulturplan 2024-2027
- Linn Edlunds tjänsteskrivelse 2023-08-23
- Region Västerbottens kulturplan 2024-2027
- Bilaga, Direktiv och tidplan framtagande kulturplan 2024-2027
- Bilaga. Remissförfarande Region Västerbottens kulturplan 2024 - 2027
- Sammanställning remissvar regional kulturplan 2024-2027

31. **Överenskommelse om Folkbildning Västerbotten 2023-2025** Joakim Sandberg
RUN 485-2022

Sammanfattning

Region Västerbotten har sedan 2020 haft en överenskommelse om samverkan med Folkbildningen i Västerbotten i syfte att tillföra dess kompetens i det regionala utvecklingsuppdraget genom systematisk dialog och samverkan. Folkbildning Västerbotten företräder sina medlemmar som består av tio studieförbundsorganisationer och sju folkhögskolor varav två ägs av Region Västerbotten och tillhör organisatorisk Folkhögskolestyrelsen. I väntan på dialogprocessen är den nuvarande överenskommelsen för perioden prolongerad i väntan på revidering som ytterst beslutas av regionala utvecklingsnämnden.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Reviderad överenskommelse med Folkbildning Västerbotten för perioden 2024-2026 fastställs.

Expedieras till

Kulturberedningen
Joakim Sandberg, regionkulturchef

Beslutsunderlag

- §125 RUN AU Överenskommelse om Folkbildning Västerbotten 2023-2025
- §44 KB Överenskommelse med Folkbildning Västerbotten 2024-2026
- Joakim Sandbergs tjänsteskrivelse 2023-08-23
- Förslag till revidering av överenskommelse med Folkbildning Västerbotten 2024-2026 20230823
- Överenskommelse Folkbildning

32. **Yttrande över Remiss av kommissionens förslag till förordning om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet i det gemensamma europeiska järnvägsområdet** Maud Eriksson
RUN 444-2023

Sammanfattning

Den 11 juli antog kommissionen ett förslag till förordning om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet i det gemensamma europeiska järnvägsområdet. Förordningen ändrar direktiv 2012/34/EU (SERA-

direktivet) och upphäver förordning (EU) nr 913/2010 (godskorridorförordningen).

Det kommer att ges två möjligheter till inspel:

- 30 september till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet
- Senare i höst till kommissionen

Remitterade regioner är Västerbotten, Dalarna, Stockholm och Skåne. Förutom svaret från Region Västerbotten förbereds svar från samarbetet Botniska korridoren och troligen en position från Europaforum Norra Sverige.

Detta förslag är en delmängd i den europeiska gröna given (Green Deal) och strategin för hållbar och smart mobilitet. Kommissionens förslag är omfattande och speglar i stort sett den utveckling som sedan flera år tillbaka bedrivs gemensamt av infrastrukturförvaltarna i Europa. Förslaget är väldigt tekniskt och det har varit en utmaning att sätta sig in i det.

Det huvudsakliga målet med förordningen är att fastställa ett ramverk som gör det möjligt att hantera järnvägsinfrastrukturens kapacitet och trafik mer effektivt, och därigenom förbättra kvaliteten på tjänsterna och nyttja kapaciteten i järnvägsnätet på ett effektivare sätt.

Kommissionens förslag innebär förändrade förutsättningar för hur järnvägskapacitet ska tilldelas både nationellt i Sverige och i Europa, och gäller alltså inte bara den gränsöverskridande trafiken. Förslaget kan komma att ge stor effekt på framförallt godstransporterna. Man vill se mer överflyttning från väg till järnväg och i förslaget föreslår man en ökning med 50 % av godstrafiken på järnväg till 2030 och en ökning med 100 % till 2050, samt en fördubbling av höghastighetspassagerartrafiken till 2030 och tredubbling av den till 2050. Att uppnå detta mål är avgörande för att säkerställa att transportsektorn bidrar till koldioxidutsläpp.

Man hänvisar till behovet av att stärka den gränsöverskridande samordningen och samarbetet mellan järnvägsinfrastrukturförvaltare, för att bättre nyttja järnvägsnätet överlag och att använda ny teknik för att öka godstrafiken på järnväg.

För att garantera den höga samordningsnivå som krävs för säker drift och effektiv användning av nätet måste järnvägstrafik och kapacitet hanteras effektivt av infrastrukturförvaltare.

Detta görs mestadels på nivån för nationella nätverk. Samtidigt kräver gränsöverskridande järnvägstjänster bättre samordning över näten än vad som ofta är fallet i dag. För detta ändamål kommer förslaget att innehålla mekanismer för samordning mellan nationella infrastrukturförvaltare och andra som är involverade i att driva gränsöverskridande tåg-tjänster.

Förslaget kommer att göra det möjligt att fördela

järnvägsinfrastrukturkapacitet mer effektivt genom att införa flexibilitet i processen och ge infrastrukturförvaltare en större roll när det gäller att fastställa transportbehov.

Till exempel kommer infrastrukturförvaltare att kunna avsätta viss kapacitet för senare tilldelning. Detta kommer att gynna godstrafiken på järnväg, som inte alltid kan planeras tillräckligt i förväg för att passa in i den planerade årliga tidtabellen. Förslaget kommer att införa incitament för både infrastrukturförvaltare och järnvägsföretag att uppfylla kapacitetsrelaterade åtaganden och undvika förändringar med kort varsel, som annars skulle få negativa återverkningar för andra nätanvändare. Det tycker vi är positivt för det ger ett mer tillförlitligt system.

Digitaliseringen av kapacitetsrelaterade processer kommer att bidra till att effektivisera tjänsterna och förbättra deras kvalitet. Det kommer också att ge infrastrukturförvaltare verktyg för att kunna hantera oväntade händelser. Förslaget syftar till att säkerställa att digitaliseringsprocessen mellan medlemsstaterna är sammanhängande och resulterar i bättre samordnade järnvägstjänster i hela EU

Järnvägen är en del i en hel resa och en hel transportlösning från dörr till dörr. För att möjliggöra det krävs ett multimodalt perspektiv utifrån användarens behov (d.v.s. den som har ett behov av en resa eller att transportera gods). Det är angeläget att utifrån det perspektivet reflektera över järnvägens roll i helheten och hur trafikslagen bäst kan kopplas ihop till hela transportlösningar. Framtida samordning av lagstiftning och processer för andra transportslag i utbudsförändringen behövs för en sammanhängande intermodal transportplanering.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Yttrandet över remiss av kommissionens förslag till förordning om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet i det gemensamma europeiska järnvägsområdet fastställs och översänd till Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet.

Expedieras till

Regionala utvecklingsnämnden

Beslutsunderlag

- Maud Ericssons tjänsteskrivelse 2023-09-22
- Förslag till remissyttrande
- Remiss av kommissionens förslag till förordning om användning av järnvägsinfrastrukturkapacitet i det gemensamma europeiska järnvägsområdet

33. **Information om jämställdhetsintegrerade beslut** Sara Pejok
RUN 56-2023

Sammanfattning

Sara Pejok, strateg jämställdhet, kommer till regionala utvecklingsnämndens sammanträde den 28 september för att informera om jämställdhetsintegrerade beslut inom regionens förvaltningar samt pågående jämställdhetsarbete. Sedan beslutet 2020 saknas ännu jämställdhet i majoriteten av beslutsunderlagen. Vidare informeras om framtagen checklista för jämställdhet i beslut och ärendehantering samt en ny webbutbildning som ger stöd och inspiration för arbete med jämställdhet i regionens verksamheter.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

Expedieras till

Sara Pejok, strateg

Beslutsunderlag

- §128 RUN AU Information om jämställdhetsintegrerade beslut
- Checklista för jämställda beslut för förtroendevalda

34. **Nivåklassificering av Region Västerbottens bolag** Frida Hald
RUN 462-2023

Sammanfattning

Region Västerbotten delar in sin ägarstyrning i tre nivåer. 1,2 och 3. Klassificeringen klargör ambitionsnivån för Region Västerbottens engagemang i bolagen. Den baseras på flera parametrar som kan vara föränderliga över tid.

De huvudsakliga parametrarna är regionens ägarandel, då ägarstyrkan tydligt påverkar vår förmåga att styra bolagets inriktning. Samtidigt finns det bolag där Region Västerbotten är minoritetsägare, men fortfarande har ett intresse av att styra mer aktivt. Behovet av att integrera bolaget i regionens ekonomiska planering/budgetprocess. Detta gäller för bolag där regionen årligen betalar någon form av ersättning. Bolagets direkta betydelse för att genomföra regionens uppdrag, där vissa företag kan utgöra viktiga verktyg

för att leverera uppdrag, och andra så pass viktiga att de är ett nyckelverktyg.

Behovet av en aktiv ägarstyrning varierar mellan bolagen. I vissa bolag krävs årliga beslut om ekonomiska ramar eller inriktningar för att bolagets verksamhet ska fungera. I andra fall är verksamheten mer långsiktig och kräver inget aktivt årligt engagemang.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Regionala utvecklingsnämnden rekommenderar att regionstyrelsen beslutar att Nivåklassificering av Region Västerbottens bolag fastställs.

Expedieras till

Regionstyrelsen
Niklas Gandal, strateg regionstyrelsen
Frida Hald, strateg

Beslutsunderlag

- §129 RUN AU Nivåklassificering av Region Västerbottens bolag
- Frida Halds tjänsteskrivelse 2023-09-05
- Nivåklassificering av Region Västerbottens bolag

- 35. Genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2023** Anders Byström
RUN 560-2022

Sammanfattning

Efter regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott den 30 maj 2023 så bordlades ärendet. Den politiska arbetsgruppen har sedan dess träffas en gång till och fått information om vad posten Övrigt kan omfatta. Minnesanteckningarna finns att läsa som bilaga.

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden den 5 april beslutade om att reducera kostnader motsvarande totalt 8 miljoner kronor, inom den budget som nämnden har rådighet över, inför budgetåret 2024. Regionala utvecklingsdirektören fick även i uppdrag att bland annat se över vad Region Västerbotten som ägare har för möjligheter att effektivisera och samordna kollektivtrafiken.

Regionala utvecklingsnämnden den 23 maj beslutade att kostnadsminskning kan bestå av åtgärder av varierande karaktär. Det vill säga att kostnadsminskningen inte uteslutande behöver bestå av reducering av personalkostnader. Regionala utvecklingsdirektören ska lämna förslag på kostnadsreducerande åtgärder och beskriva vilka verksamhetsmässiga konsekvenser kostnadsminskningen innebär. Nämnden beslutade vidare att överenskommelsen om samverkan för regional utveckling 2023-2026 mellan Region Västerbotten och kommunerna i Västerbottens län med tillhörande avtal inte får påverkas till den grad att leveransen från regionala utvecklingsförvaltningen till kommunerna försämras.

De ramminskningar som nu föreslås utgår från den renodlade organisationen som stadgas i reglementet och regionala utvecklingsnämndens politiska uppdrag för regional utvecklingsverksamhet. Kommunerna har via primärkommunala delegationen och samrådet för samverkan inom regional utveckling riktat kritik gentemot regionen för bristande samråd i de åtgärder som genomförts där all administration som kan samlas i regionens centrala administrativa funktioner redan har överförts. Därmed är den kvarvarande verksamhetens rådighet av stort värde i de fortsatta processerna i samråd mellan regionen och kommunerna. Om ytterligare omstruktureringar, ambitionsminskningar eller förflyttning av rådighet ska diskuteras, bedöms förhandlingar behöva inledas i enlighet med avtalens uppsägningsklausuler, eller samråd om att omformulera samverkan initieras mellan Region Västerbotten och länets kommuner.

Regionala utvecklingsförvaltningen har med grund i nämndens beslut den 23 maj 2023 om inriktning för fortsatt genomförande av fullmäktigeuppdrag tagit fram förslag på kostnadsreducerande åtgärder och beskrivit vilka verksamhetsmässiga konsekvenser kostnadsminskningen innebär.

Fullmäktigebeslut om avtal och särskilda överenskommelser

I sammanhanget bör noteras att den regionala utvecklingsnämndens verksamhet, sedan dess bildande 2019, ansvarar för verksamhet inom tre olika samverkansavtal:

1) Kultursamverkansmodellen. Regionernas fleråriga kulturplaner är politiskt beslutade planer som tas fram i samverkan med kommunerna och efter samråd med civilsamhälle och det professionella kulturlivet i regionen. Flera av regionerna i Sverige är dessutom involverade i formaliserad interregional samverkan. Samtliga regioner, utom Region Stockholm är en del av modellen. Kulturplanerna omfattar i många fall regionens samlade kulturpolitiska strategi och plan och inte enbart de delar som regleras i förordningen om bidrag till regional kulturverksamhet. Kommunerna är betydande aktörer även för den regionala kulturverksamheten. Ett exempel på detta är att de idag bär drygt 25 procent av de årliga bidragen inom ramen för kultursamverkansmodellen, vilket är i nivå med de årliga bidragen från staten. Regionerna står för mer än 45 procent.

2) Samverkansöverenskommelsen mellan regionen och kommunerna i Västerbotten. Regionen och kommunerna har tecknat avtal mellan varandra om att samverka inom alla delar av den regionala utvecklingspolitiken med utgångspunkt i regionala utvecklingsstrategin (RUS). Överenskommelsen innebär att kommunerna och regionen samråder om regional utveckling i alla delar och att kommunerna skjuter in 13,8 mkr av kommunala skattemedel för att regionen tillsammans med kommunerna ska bedriva regional utveckling och kommunal samverkan.

3) Västerbottensmodellen inom kollektivtrafiken handlar om fördelningen av skattemedel och kostnader för att bedriva lokaltrafik, regiontrafik och interregional trafik. I samband med bildandet av Region Västerbotten bestämdes att de åtaganden som tidigare hanterades av Landstinget, skulle överföras och samlas hos regionala utvecklingsnämnden. Det är inom denna del som hela underskottet för nämnden gentemot budget finns.

Regionala utvecklingsnämnden behöver i sina beslut ta hänsyn till att inte effektiviseringar och kostnadsminskningar, för att komma tillrätta med finansiering av trafik kostnader, innebär kraftiga och faktiska neddragningar i relation till budget. Detta i de områden där regionfullmäktige upprättat samarbetsöverenskommelser eller avtal som riskerar brytas. De tidigare ramminskningarna och flytt av rådighet från samverkansmodellen har lett till skarpa reaktioner från länets kommuner via den primärkommunala delegationen. Ytterligare ambitionsminskningar eller flyttande av inflytande från samverkansmodellen behöver noggrant samrådas kring, för att inte riskera att avtalens tvisteparagraf används.

Tabellen nedan visar på kostnadsreducerande åtgärder, vilka beskrivs utförligare i efterföljande text.

Verksamhets område	Beskrivning	Kostnadsminskning (kr)
Hela förvaltningen	Minskade lokalkostnader	4 mkr
Hela förvaltningen	Minskade personalkostnader	2 mkr
Kollektivtrafik	Minskade kollektivtrafik kostnader	2 mkr
Summa		8 mkr

De föreslagna åtgärderna innebär att huvuduppdraget regional utveckling

minskar i kostnad. Förslag om åtgärder har tagits fram med utgångspunkt i att finna lösningar som lindrar konsekvenser som innebär kritisk verksamhetspåverkan så långt det är möjligt. Det kommer att innebära konsekvenser för genomförandet av uppdraget och medföra synbara effekter gentemot Region Västerbottens samarbetsavtal med kommunerna och de statliga uppdragen. Neddragningar i huvuduppdragets utförande kommer med stor sannolikhet också innebära att möjligheten att verka för att regionala utvecklingsmedel nationellt och internationellt inte i samma höga grad kan växla upp regionala och lokala insatser.

Det är av stor vikt att dessa ytterligare ramminskningar hanteras i enlighet med överenskommelsen och avtalet som fullmäktige beslutat och som överenskommit med var och en av samtliga kommuner i Västerbotten. Nämnden behöver därmed ge uppdraget till förvaltningen om att implementera föreslagna ramminskningar efter samverkan är genomförd och ha beredskap att justera beslutet i det fall kommunerna har krav om detta.

Skulle nämnden fatta beslutet om ramminskningen och kommunerna i enlighet med avtalets tvisteparagraf skulle hålla inne pengar, misslyckas såväl uppdraget om besparingar som skyldigheten att verka för att avtalen genomförs enligt fullmäktiges beslut.

Drastiska tider kräver tidvis drastiska åtgärder och åtgärder som hittills inte prövats. Även om den princip som ligger till grund för att förtroendepersonorganisationen ska beslutas av den avgående politiska församlingen är till av en orsak, så bör det finnas utrymme att överväga justeringar under innevarande mandatperiod. Förtroendeorganisationen och tjänstepersonorganisationen bör gå hand i hand. I och med att det görs besparingar på tjänstepersonorganisationen bör man även se över möjligheten att minska, ambitionssänka eller pausa delar av förtroendepersonorganisationen.

Minskade lokalkostnader

Regionala utvecklingsförvaltningen flyttade under året från Västra Norrlandsgatan till Regionens Hus för att minska lokalkostnaderna inom Region Västerbotten. Eftersom ett flexibelt arbetssätt har införts i och med detta har det varit möjligt att minska antalet arbetsplatser och därmed minska kostnaderna. Flytten har inneburit att lokalen har sagts upp och regionala utvecklingsförvaltningens lokalkostnader minskar som en följd av detta.

Samverkan skedde inte inom ramen för samverkansöverenskommelsen med kommunerna och reaktioner har skett i det att kommunerna de facto inte längre har möjligheterna till samlingslokaler i Umeå. Förutsättningarna för att samla kommunerna till möten eller arbetsytor inne i kontorslandskapet i Regionens Hus är små och bedöms inte utgöra fullgod ersättning för de lokaler som sagts upp och avflyttats.

Regionala utvecklingsförvaltningen ska verka i hela Västerbottens län, därmed är det enbart en mindre del av förvaltningens medarbetare som i dagsläget nyttjar lokalerna i Regionens Hus på daglig basis. Fullmäktige har riktat uppdrag om att verka i hela länet till RSF och RUN och förutsättningen för att det ska vara möjligt handlar om att hantera lokalbehov i och utanför Umeå.

Minskade personalkostnader

Norra Sverige befinner sig i ett expansivt läge och är i starkt behov av bland annat kompetensförsörjning, infrastruktursatsningar, attraktiva boendemiljöer, kultur och turism. Regional utveckling är en viktig faktor för att Norra Sverige ska kunna växa. Regionala utvecklingsförvaltningen arbetar på högtryck och är i behov av att marknadsföra sig, agera som en attraktiv arbetsgivare och rekrytera fler medarbetare. Regional utveckling i Västerbotten behöver bli fler- vi behöver förstärkning för att komma i mål.

Vid en ambitionsminskning inom sakområden inom regionala utvecklingsförvaltningen kommer personalen att beröras, och den expertis och sakkunnighet som byggts upp under flera år riskerar att gå förlorad med små möjligheter till återhämtning under de kommande åren. Det är inte heller endast den enskilda sakkunskapen som går förlorad, hela det intrikata samverkansnätverket mellan de regionala utvecklingsfrågorna påverkas genom en effektivisering i och med att sakfrågorna är sammankopplade med varandra. En minskning inom ett sakområde kan därmed påverka vilka insatser som är möjliga inom ett annat och ge oönskade följder som är svåra att förutse i förväg.

Som förvaltningen även tidigare informerat genomfördes omflyttningar och ambitionsminskningar kring administrativa stödfunktioner under åren 2021-2022, där administrativt stöd för kärnverksamheten centraliserades till regionstyrelseförvaltningen. Effekten av sparförslagen och ambitionsminskningarna beräknades vara 4 mkr. Översynen innebar att nämnden redan under förra året fick en ramminskning. Utöver detta innebar detta även en minskad ambitionsnivå, då tjänster reducerades i samband med flytten. Det finns alltså inte möjligheter att ambitionsminska mer i administration som regionala utvecklingsförvaltningen har rådighet över. Det är även på sin plats att konstatera att ytterligare ambitionsminskningar i det centrala stöd som erbjuds regionala utvecklingsnämndens förvaltning har en direkt påverkan på chefers och medarbetares förutsättningar att fullgöra sina delar i det regionala utvecklingsuppdraget då detta innebär att arbetsuppgifter med stor sannolikhet flyttas ut till förvaltningarnas verksamheter utan att resurser medföljer.

Regionstyrelseförvaltningen har tidigare föreslagit att flytta ut funktioner inom regional utveckling från nämndens och samverkansmodellens rådighet inom områdena digitalisering, påverkansarbete och kompetensförsörjning som hör till huvuduppdraget regional utveckling. Vidare har föreslagits att de delar av nämndsekretariatet som ger service till regionala utvecklingsnämnden och

dess arbetsutskott även bör centraliseras som vidare även ger möjlighet till effektivisering och neddragning.

En omorganisering innebär i sig inte minskade kostnader. För att en sådan åtgärd skulle medföra minskade kostnader skulle ambitionsminskning av stöd i form av tjänster åtfölja en sådan åtgärd. En centralisering försvårar utbyte och samverkan inom nämndsekretariatet innebär, gå förlorad mellan regionala utvecklingsnämnden, dess verksamhet och samverkansstrukturen. Eftersom nämndsekretariatet även stödjer samverkansstrukturen med kommunerna i enlighet med gällande överenskommelse och tecknade avtal har Region Västerbotten inte har ensam rådighet i dessa delar. En ytterligare centralisering skulle vidare betyda stora administrativa merarbeten för kärnverksamheten i regional utveckling och bedöms inte innebära någon positiv synergi.

Sådana åtgärder har en sådan påverkan på både verksamhet och samverkansmodell att i enlighet med beslutet i RUN den 23 maj, behöver sådana initiativ initieras i nämnden och dessutom samverkas i enlighet med avtalen mellan regionen och kommunerna.

De senaste två åren har präglats av stora förändringar i verksamheten, till följd av beslut om centraliseringar, samt förändringar av lokaler och fysisk arbetsmiljö. Förvaltningen konstaterar att vi tappat viktig kompetens i form av att personal slutat, i direkt anslutning till dessa förändringar. Det finns risk att de åtgärder som föreslås innebär ytterligare kraftiga försämringar att presentera Region Västerbotten som en trygg, attraktiv arbetsgivare.

Förvaltningen föreslår, trots detta, en reducering av personalkostnader om en total kostnadsminskning på ca 2 mkr.

Konsekvensen av detta är att en redan slimmad organisation blir ännu mer begränsad, vilket kommer att ha direkt effekt på vilka uppdrag som regional utveckling kan ta sig an.

Regionala utvecklingsförvaltningen har i basen ett tjänstetrymme om 47,9 heltider. I och med denna kostnadsminskning sjunker tjänstetrymmet finansierat av bas till 45,9. I utrymmet ingår tjänster och uppdrag som regionala utvecklingsnämnden enligt avtal mellan regionen och samtliga kommuner i länet har tecknat. Dessa tjänster är inte möjliga att direkt koppla till uppdrag som innehas av enskilda tjänstepersoner, utan utrymmet hanteras genom samordning med direkt finansierade uppdrag från bland annat EU, staten och kommunerna. Dessutom ingår delar finansierade av staten via Kammarkollegiet, för att utföra skyldigheter som svarar mot ansvaret att vara regionalt utvecklingsansvarig aktör.

Helt klart är att ambitionsminskningar i kärnverksamheten kraftigt kommer påverka leveransen av regionala utvecklingsuppdrag. I praktiken blir det kännbart när färre personer ska utföra samma mängd uppdrag med förväntan om opåverkad leverans.

Minskade kollektivtrafikkostnader

Inom kollektivtrafikområdet har åtgärder för att minska kostnaderna vidtagits inom såväl områdena intäktsstärkande som kostnadsbegränsande aktiviteter.

Intäktsstärkande aktiviteter är justering av regiontrafiktaxan med såväl helårs- som delårseffekt. Kostnadsbegränsande aktiviteter har fokuserats på att genom synergieffekter mellan buss och tåg begränsa den totala kostnadsmassan för de två trafikslagen.

Konsekvenser av de intäktsstärkande aktiviteterna innebär att resenärernas andel av totala intäkterna ökar och därigenom stärker kostnadstäckningsgraden. Uformning av taxejusteringen görs för att motverka en övergång från kollektivtrafik till bil på kortare relationer, vilket skulle innebära risk för ökad trängselproblematik för Umeå och Skellefteå, samtidigt som effekterna för långväga resande begränsas genom att förslag till justering differentieras för olika intervaller, produktkategorier och åldersgrupper.

Konsekvenserna av de kostnadsstärkande insatserna är begränsade för kund genom att trafikslagen sammantaget erbjuder alternativ till dagens trafikutformning. Effektivisering genom utvecklad samplanering skapar en effekt med bibehållen funktionalitet i trafiksystemet.

Framtidsspaning

I dessa bistra ekonomiska tider bör alla lyfta blicken och fundera på hur mycket demokrati får kosta, vad som ska prioriteras och vad som är syftet med den offentliga organisationen där huvudsyftet är att ge medborgarna service.

Regionala utvecklingsnämndens beslut att reducera kostnader om 8 miljoner kronor försätter förvaltningen i en svår situation med behov av att pausa och dra ner på insatser under en tid då förvaltningen snarare borde växa och kraftsamla för nämndens räkning. Den planerade besparingen påverkar visserligen budget och verksamhet, men är samtidigt bara en droppe i havet sett till vad som idag är känt om prognos om ekonomiska förutsättningar de kommande åren, där prognosticerat underskott år 2024 överstiger en miljard i dagsläget (uppgår i skrivande stund till 1,2 miljarder enligt uppgift förutsatt att beslut om besparingar 2024 ger önskad effekt det kommande året). Den kan inte rädda Region Västerbotten ur den ekonomiska krisen eller det budgetunderskott som råder inom framför allt hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Genom att pausa verksamheter och insatser inom regional utvecklingsförvaltning försvagas snarare nämndens position och möjlighet att samla och leda det regionala utvecklingsarbetet, vilket riskerar att leda till ytterligare svårigheter i framtiden där potentialen att öka länets skattebas riskerar gå förlorad.

För att effektivisera organisationen står det nära till hands att ana en vidare centralisering under de kommande åren, där Region Västerbotten, regionala utvecklingsnämnden och regional utvecklingsförvaltning tvingas prioritera hårt samt lägga sig på en miniminivå för att uppfylla de lagstadgade uppdragen. Samråd och samverkan med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter som föreskrivs i § 8, lagen om regionalt utvecklingsansvar riskerar därmed att begränsas och minimeras och det är inte säkert att Region Västerbotten kommer kunna eller ha råd med att prioritera den samverkansorganisation som idag regleras i samverkansöverenskommelsen mellan Region Västerbotten och länets kommuner. Detta kan få kommunerna att ifrågasätta det samverkansavtal som finns, med resultat att de håller inne finansiering enligt samverkansavtalets § 10. Eftersom Region Västerbotten är skyldiga till samverkan och samarbete oavsett ersättning leder detta till en kostnadsökning.

Region Västerbotten tillhör de län som satsar absolut minst av egna resurser till regional utveckling. Den förmåga som vi nu har, att växla upp verksamheten genom att söka medel från andra finansieringskällor kommer att påverkas negativt av nedskärningar. Norra Sverige befinner sig i ett expansivt läge och Region Västerbotten växlar samtidigt ner ambitionen och pausar uppdrag inom regional utveckling. En ekvation som känns svår att lösa.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i regionala utvecklingsnämnden:

Regionala utvecklingsnämnden antar tjänsteskrivelsen som sin egen.

Regionala utvecklingsnämnden fastställer att förvaltningens tjänstepersonsorganisation helt består av personal direkt kopplade till huvuduppdraget regional utveckling. Ytterligare ramminskningar eller organisatoriska förändringar som innebär förflyttning av ansvar utanför nämndens rådighet behöver förankras i enlighet med reglementen, men också i enlighet med ingångna avtal och överenskommelser såsom exempelvis samverkansöverenskommelse med länets kommuner.

Regionala utvecklingsnämnden antar kostnadsreducerande åtgärder om att minska ramen enligt följande:

Verksamhetsområde	Beskrivning	Kostnadsminskning (kr)
Hela förvaltningen	Minskade personalkostnader	2 mkr
Kollektivtrafik	Minskade kollektivtrafikkostnader	2 mkr
Hela förvaltningen	Övrigt	4 mkr
Summa		8 mkr

Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att, till regionala utvecklingsnämndens kommande sammanträde, exemplifiera vad posten övrigt kan omfatta samt bevaka de beslut som övriga nämnder och styrelsen fattar och hur dessa kan påverka regionala utvecklingsnämnden.

Regionala utvecklingsnämnden uppdrar till regionala utvecklingsdirektören att genomföra samråd i samverkansstrukturen för kommunerna i syfte att säkra regionens följsamhet gentemot ingångna avtal och samverkansöverenskommelsen. Ett sådant samråd ska identifiera och förankra prioriteringarna och identifiera om andra beslut behöver fattas för att samrådet ska anses vara i enlighet med ingångna avtal och överenskommelser.

Expedieras till

Anders Byström, tf regional utvecklingsdirektör
Rachel Nygren, stabschef
Jonas Lundström, verksamhetschef

Beslutsunderlag

- §130 RUN AU Genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2023
- Minnesanteckningar § 4, Politisk styrgrupp för regionala utvecklingsnämndens genomförande av fullmäktigeuppdragen
- §90 RUN AU Genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2023
- Tjänsteskrivelse, Genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2023 - kostnadsreducerande åtgärder för regionala utvecklingsförvaltningen

Muntlig information lämnas till regionala utvecklingsnämnden från t.f. regionala utvecklingsdirektören Anders Byström om aktuella händelser från förvaltningen.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Informationen noteras.

Beslutsunderlag

- PPT-INFOMOTE_230920-RU-ANALYS-BDAC-LAN

37. Valärenden
RUN 4-2023**Sammanfattning**

Här behandlas och förrättas val inom regionala utvecklingsnämnden.

Inga aktuella valärenden finns till nämndens sammanträde den 28 september 2023.

Förslag till beslut

Inga aktuella valärenden finns att behandla.

38. Kurser och konferenser
RUN 71-2023**Sammanfattning**

Här behandlas aktuella kurser och konferenser, samt beslutas om deltagande i de fall som det behövs. Nämndens arbetsutskott har på delegation att besluta om nämndens deltagande i kurser och konferenser.

Regionala utvecklingsnämnden har att notera informationen.

Ärendet behandling/beslut i arbetsutskottet 13 september 2023:

Arbetsutskottets noterade att inga kurser eller konferenser var anmälda för behandling.

Förslag till beslut

Informationen noteras.

Beslutsunderlag

- §132 RUN AU Kurser och konferenser

39. Redovisning av protokoll/minnesanteckningar RUN 52-2023

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden informeras här om protokoll från arbetsutskottet, kulturbereidningen, primärkommunala delegationen och samrådet för samverkan inom regional utveckling.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Redovisningen av protokollen/minnesanteckningarna godkänns.

Beslutsunderlag

- Minnesanteckningar Samrådet 2023-09-14, sign
- Regionala utvecklingsnämndens arbetsutskott, protokoll, 2023-09-13 signed
- Protokoll Primärkommunala delegationen 2023-09-01 signed
- Kulturbereidningens minnesanteckningar 2023-08-30 signed

40. Anmälan av delegationsbeslut RUN 103-2023

Sammanfattning

Regionala utvecklingsnämnden har överlåtit beslutanderätt till delegat enligt fastställd delegationsordning. Dessa beslut ska anmälas och redovisas till nämnden. Redovisningen innebär inte att nämnden får ompröva eller fastställa delegationsbesluten. Däremot kan nämnden återta lämnad delegation.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Redovisningen av anmälda delegationsbeslut godkänns.

Beslutsunderlag

- Förteckning Beslut med stöd av delegation, RUN 28 sep 2023
- Förteckning Beslut med stöd av regionala utvecklingsdirektörens vidaredelegation, RUN 28 sep 2023
- Ordförandebeslut - Kompletterande svar tillsynsärende DO 2023-2623 signed
- Ordförandebeslut - Yttrande för att säkerställa resurstillräcklighet på elmarknaden inkl bilaga signed
- Ordförandebeslut - Yttrande över remissen Värde av vinden SOU 2023-18 inkl bilaga signed
- Ordförandebeslut - Återremittering Utredning av allmänna kollektivtrafiken i Skellefteå kommun signed
- Delegationsbeslut - Beslut om deltagande på utbildning om ideell kultur
- Delegationsbeslut - Beslut om kurser och konferenser för kulturberedningens ledamöter
- Ändringar av beslutsattester RUN juni-juli 2023
- Ändringar av beslutsattester RUN aug 2023
- Beslut - Bifall till projektet Förstudie Innovationssystem i landsbygder
- Ändringsbeslut - AC Live 20357646
- Ändringsbeslut - justering av bidrag i annat än pengar, projekt Mötesplats Digitala Västerbotten 2023
- Ändringsbeslut_Hållbarhetspiloten MAT
- Ändringsbeslut_Västerbottens spannmål
- Ändringsbeslut - budget samtprojekttid, projekt Regional Innovationsledning Västerbotten (RIV)
- Ändringsbeslut - projekt 5G för vård och omsorg i Övre Norrland
- Ändringsbeslut 20361664 Kompetensattraktion Västerbotten 2023-06-21
- Ändringsbeslut - omfördelning budget och medfinansiering projekt Mötesplatsutveckling (MPU)
- Ändringsbeslut 20361664 Kompetensattraktion Västerbotten 2023-08-30
- Ändringsbeslut projekt Företagsdriven skogsinnovation
- Ändringsbeslut - Inkubatorkapacitet, ABI

41. Redovisning av handlingar

Sammanfattning

Redovisning av handlingar som är av vikt för regionala utvecklingsnämnden.

Förslag till beslut

Förslag till regionala utvecklingsnämnden:

Redovisningen av handlingarna noteras.

Beslutsunderlag

- 230713 RK II 2 LI 2023-02917 Uppdrag att analysera hur användandet av drönare i Sverige kan vidareutvecklas
- AB Transitio, kalendarium, 2024
- AB Transitio, protokoll konstituerande styrelsemöte, nr 182, 2023-06-01
- AB Transitio, protokoll årsstämma, 23_0704-1, 2023-06-01
- AB Transitio, styrelseprotokoll nr 183, 2023-07-06
- Beslut förordnande som ledamöter Norrlandsfonden juni 2023
- Beslut RF 2023-06-2 § 106 Förändrade krav avseende förnyelsebara drivmedel i kollektivtrafiken
- Beslut RF 2023-06-20 § 105 Justering av taxa för regionbusstrafiken inkl bilaga
- Gemensamt yttrande från 20 regioner över Frågor om dagens och framtidens utmaningar på konnektivitetområdet (Fi2023 01693)
- Gr14_2022_Rapport sammanställning över granskningar av regionens företag och förbund
- Gr14_2022_Revisorernas skrivelse sammanställning företag signed
- KN2023 03505 Uppdrag att samordna arbetet på nationell nivå för att stödja nyindustrialiseringen och samhällsomvandlingen i Norrbottens och Västerbottens län
- Länstrafiken i Västerbotten AB, protokoll konstituerande styrelsemöte, 2023-06-02
- Länstrafiken i Västerbotten AB, protokoll årsstämma, 2023-06-02 inkl bilagor
- Länstrafiken i Västerbotten AB, protokoll, 2023-06-01
- Norrlandsoperan AB, protokoll styrelsemöte, 2023-03-28
- Norrlandsoperan AB, protokoll styrelsemöte, 2023-06-02
- Norrlandsoperan AB, protokoll årsstämma, 2023-05-03
- Norrlandsoperan AB, årsredovisning 2022 inkl revisionsberättelse
- Norrtåg AB, protokoll konstituerande styrelsemöte, 2023-05-25 inkl bilagor
- Norrtåg AB, styrelseprotokoll, 2023-05-17
- Norrtåg AB, styrelseprotokoll, 2023-05-25 inkl bilaga
- Norrtåg AB, styrelseprotokoll, 2023-06-15
- Norrtåg AB, styrelseprotokoll, 2023-08-22 inkl bilagor
- Regeringsbeslut LI2023-02883, 01987, 02292
- Revisionkontoret - Information om beslutade projektplaner maj och juni 2023
- Revisionkontoret - Projektplan - granskning av regionens upphandlings- och inköpsverksamhet
- Samråd mellan patient och brukarföreningar och regionen 2023-06-07
- Svensk Kollektivtrafik, protokoll årsstämma, 23-05-23 inkl bilaga
- Västerbottens museum AB, styrelseprotokoll 3-2023, 2023-05-25
- Yttrande över remiss Ökat statligt inflytande över statsbidrag till folkbildningen

42. Övriga frågor